

VI
S3316
E2
963

1803

15 - ЛІТТЯ ПЛАСТУ в Едмонтоні

»Плакайте мову,
... чистіша від сльози
Вона хай буде.«
М. Рильський

ST. VLADIMIR INSTITUTE LIBRARY
620 SPADINA AVENUE
TORONTO, ONT. M5S 2H4

ЕДМОНТОН, 1963

Шляхом 15-ліття — збірка статей і матеріалів до історії діяльності Пластової Станиці в Едмонтоні в роках 1958-1963. Статті і матеріали зібрала і прочитала Редакційна Колегія у складі: пл. сен. О. Роїк, пл. сен. П. Саварин і пл. сен. М. Хо-м'як,, який і зредагував цю збірку.

Тираж 500 примірників.

Накладом Пластової Станиці в Едмонтоні.

З друкарні В-ва "Українські Вісті" в Едмонтоні.

Молодечі організації й українознавство

Українське життя в Канаді ступає вперед, хоч і не в усіх ділянках багатогранного національного вияву. Деякі наші організації розгортають доволі жваву діяльність, мають помітні осяги й уперто зміряють до наміченої мети. ,

Але є й такі, що попали на роздоріжжя і виявляються вряди-годи нерішучими починами, без виразної національної дії. Хоч-не-хоч приклад перших заставляє їх підтягнутись до загального рівня, активно включитись в громадські ряди та зложити й свою жертву для спільного, національного добра. Тому треба підкреслити й те, що деякі молодечі організації, за час свого існування на канадській землі, гідно записались в історію нашого громадського життя. Вони не прогаїнували минулого часу і закарбували тривкий слід корисної дії.

До таких організацій, що, хоч серед несприятливих обставин зуміли належно налагодити працю, зуміли тісно об'єднати значну частину нашої молоді і спрямувати її дії в національне русло, треба зачислити молодечу організацію "Пласт". Вона наполегливо і послідовно плекає традиції минулого та дбає теж про ідейне добро нашої молоді в сучасному й майбутньому. Її провід, належно доцінюючи вагу національного виховання, кожночасно і твердо протиставиться чужим шкідливим впливам і заставляє своїх членів гордо йти шляхом національного життя.

"Пласт" — це неначе лицарський орден, це орден великої ідеї, це орден українського кипучого серця, це орден чину, це орден ясної мети. Він наснажений традиціями славного минулого, скріплений чинами незабутніх членів, що з них деякі навіть своєю кров'ю ствердили велику правду Божу і людську в проямуванні до національної мети. Беручи до уваги майбутність нашого народу, ця організація наснажує нашу молодь українським духом, вона запліднює й вирощує любов до рідного, вона формує повноцінних членів нації, вона вчить гідно репрезентувати свій народ перед чужинцями.

Тому й рідному слову, що, як писав великий Іван Франко "огнем живущим буха", присвячує належну увагу і заставляє своїх членів любити рідну мову, дорожити нею, як безцінним скарбом і користуватись нею в приватному та громадському житті. Мова — це не тільки ознака національної приналежності, але й ключ до національної духової скарбниці, це зброя за правоправність народу. Добре знання рідної

мови — це свідоцтво національної свідомости, це вияв глибокої пошани й любови до свого народу. Тому кожна нація дбає про розвій своєї мови, бо це перший вияв її культурного рівня. Тож і нам не слід легковажити її значення, а користуватись нею вже як початковим засобом порозуміння з дитиною.

Тож доцінюючи належно знання рідної мови в житті української людини, в 1956 році зродилась у деяких громадян з управи “Пласт-Приятю” і членів “Пласт-у” думка зорганізувати постійні Курси Українознавства імени Івана Франка. Вони мали й мають за мету дати змогу молоді закріпити знання рідної мови, набути відомості з географії України та пізнати культурні надбання нашого народу в минулому і сучасному. Перші, що записались в ряди учнів, були пластуни, а між першими учителями були теж сеніори цієї організації. Хоч труднощі були великі, хоч постава ширшого громадянства була холодна, то все ж таки Курси не зникли, а в наступних роках поширились і виявились життєвою konieczністю на нашому національному фронті. Теж і друга активна організація молоді “СУМ” не стояла і не стоїть осторонь Курсів Українознавства. Вона, наснажена національними ідеями, присвячує належну увагу вихованню молоді, вона турбується її духовим змістом. вона дбає про здоровий національний хребет своїх членів. Її провід поставив тверду вимогу до своїх членів включитись у ряди учнів. і сьогодні значне число її молоді правильно навчається на Курсах Українознавства ім. Івана Франка.

Одначе, на превеликий жаль, поважна кількість доросту і молоді ще й досі ставиться до такої важливої справи легковажко й ще досі не охоплена навчанням українознавчих предметів. Вона не проявляє заінтересування рідним, вона поволі тратить зв'язок із своїми, вона непомітно зовсім відчужується. Чуже середовище щоденно викарбовує на ній свій не завжди позитивний вплив і, так майже несвідомо, вона включається в чужі ряди. А протиставляється цьому, це в першу чергу обов'язок батьків. Вони мають створити те підсоння, що в ньому народжується любов і пошана до рідного. Вони своїм батьківським авторитетом мають спонукати її змінити своє інертне наставлення до свого рідного, заохотити до смілого вияву свого національного обличчя та приєднатись до наших молодечих організацій, що зобов'язують своїх членів до накресленої національної карности. Над цією справою треба призадуматись і нашим церковним і світським організаціям. Вони мусять кожночасно впливати, а то й вимагати, позитивної постави супроти всього рідного, вони мусять рятувати відступників. Національне життя не припинюється, воно потребує завжди нових і нових прапівників, сповнених щирою любов'ю рідного, які зуміли б повести діло так, як вимагає доб-

ро нашого народу. Нам треба храму українського духа, що буде тривкіший за всі величаві будівлі, що зродить подив і пошану й серед чужих. Рідні Школи, і Курси Українознавства імени Івана Франка, і молодечі організації — це ті дрібні клітини, без яких національний організм не може існувати. Тому не легковажмо їх, допомагаймо їм розгорнути як найживішу діяльність. Кожний дрібний почин у тому напрямі pomoже не тільки нашому народові, але й країні, що в ній довелося нам жити.

Хоч невелику роботу проробили Курси Українознавства за сім літ свого існування, хоч тільки 45 учням довелося їх успішно закінчити, то ми не сумніваємось, а твердо віримо, що їхні абсолюенти не посоромлять українського імени і рідного слова, рідною мовою дорожитимуть як найбільшим скарбом.

Тут, на гостинній землі Канади, як повноправні громадяни, маємо змогу проявити себе в усіх ділянках багатогранного життя і своїми національно-свідомими починами гідно репрезентувати свій нарід у його важких змаганнях за волю.

Перед нашою молоддю розгортається світле майбутнє, тож доайливо готуймо її перейняти тягар відповідальности за краще завтра нашого народу.

Пл. сен. Ольга Манастирська

ВИХОВНИКИ МОЛОДІ

Бувають та і люди, про яких інші говорять: вони мають підхід до дітей. Це люди, які мають певний ідеал: релігійно-моральний чи суспільно-національний, що його, може навіть самі не вміють пояснити словами, але це вроджений виховний ідеал. Вони завжди знають як, коли і в який спосіб подіяти на дитину. Є люди, які зокрема віддаються студіям над дитиною та її психологією. Очевидно таким легше вести виховну працю. Але якщо йде про виховників молоді у віці від 15 — 18 років життя, вони мусять неначе відчутти різницю поміж собою і віком дитини. Вони повинні достосуватись до дитини, вжитись у душу дитини. Дитина бо живе чуттям більше ніж доросла людина. Все, що дитина виконує, вона виконує емоційно. Найменша чинність у дитини є виповнена радістю чи сумом. Велику роллю в дитини відіграє т. зв. світ уяви й забави. Дитина живе у світі уяви і вона хоче бавитися. Дитина не дивиться на світ реально, але хоче щось

творити, хоче робити, хоче бути героєм. Дуже часто, саме під час забави, dokonує (як їй здається) чогось великого і це її заспокоює. У грі дитина багато переживає, вчувається в дану їй роллю. Коли під час забави вона є лікарем — то буде напевно найкращим і хоче щиро зменшити біль своєї лялі. Забава — це терен розвитку почувань дитини, поширення її чуттєвих досвідів. Через гру дитина розвиває в собі ті почування, що є основою суспільних об'єднань. Гра півтворює у дитини інший світ, уявлений світ, в котрім все відбувається згідно з її уявою. В забаві дитина повинна бути щасливою, повинна заспокоїти вповні свої почування. На цих засадах психічних стадій у дитини, є побудована виховна організація Пласт. Тут промовляється до почувань дитини і помагається дитині творити велику гру в майбутньому житті. Пластун, вихований на засадах пластової ідеї, повинен сповняти свої обов'язки радо, а не з примусу, з пластуном повинно бути всім добре, бо він вміє і бавитися і працювати в згоді з іншими. Він буде шукати нагоди все послухати і допомогти іншим. Він все повинен бути веселий і усміхнений. З пластуном не лише добре людям, але і звірятам, бо він приятель природи. Дальше він повинен бути слухняний, але не можна зловживати слухняністю, бо дитина ображується. Дуже часто діти хочуть бути вже дорослими, бо надоїло їм слухати все когось старшого. Дитина не повинна слухати тому, що боїться старших, але тому, що любить своїх виховників та відчуває до них пошану. Таким ми хотіли б бачити нашого юнака і таким хотів би бачити його Пласт. Але це все залежить від нашого підходу до юнацтва. Очевидно, треба числитися з тим, що є різні характери і з одними легше співпрацювати, з іншими трудніше. Але коли ми маємо ясно поставлену ціль перед собою, відповідно побудовану програму, котра дітям відповідає і подобається і промовляє до дитячої уяви і віку, — тоді нам легше працювати. Довкола дитини повинна обертатися ціла програма праці, і добір виховного матеріялу. Виринає питання, чи виховник має накидати весь час свою волю, чи також ініціатива праці і забави належать до новацтва, юнацтва чи виховників. Тут відразу даємо відповідь: немає виховання без точних життєвих правил, зокрема коли йде про суспільне виховання. Тому обов'язком виховника є не підходити по-драконському до дітей, але вхопити їх в рамі, певні форми і правила, що їх подає молодеча організація Пласт. Якщо гурт новаків чи юнаків не буде мати своїх точних звичаїв, що їх сам опрацює чи при допомозі когось старшого та все буде відбуватись як хто хоче, щоб не "вразити" дитини, тоді розвивається анархія, самоволя і діти почуваються погано, бо діти люблять порядок, люблять і відчувають чи праця йде пляново зорганізовано чи відбувається безпляново. Коли виховники придуть на сходи не підготовані, діти відразу це відчувають

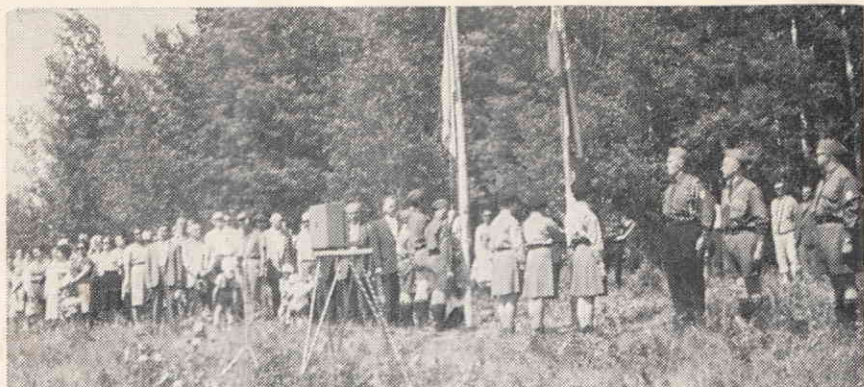
Відпочинок у горах Джеспер, 1963 р.

Владика Кир Ніл на пластовому таборі в Сіба Біч, 1963 р. з провідниками 3-ох Станиць

В горах Джеспер, 1963 р.

Підняття прапорів на пластовій Зустрічі в Сіба Біч, 1963 р.

Таборова ватра, 1962 р.

Юнаки 3-ох західних Станиць на збірці, 1963 р.

і навіть думають собі, що сестричка чи братчик не знає що робити, бо не мали часу підготувитись до сходин, а дитина вірить у своїх виховників безмежно і вірить, що вони роблять усе найкраще і хоче їх завжди та в усьому наслідувати. Індивідуальність дитини розвивається краще, як плян праці добре обдуманий і опрацьований і ціль сходин задалегідь означена. А ціль намічує виховник і тому це вже викликає зацікавлення в дітей. У цілій виховній праці є дуже важне, щоб поводитись з дитиною, як з дорослою людиною, себто поважно. Так самі повинні виховники ставитись поважно і до своєї праці. Позитивні наслідки праці залежать у великій мірі від виховників. Виховники мусять розуміти дітей і так кермувати сходинами, щоб діти були вповні вдоволені з радісного та активного життя в гуртках. Виховники — це ніхто інший як їхні старші товариші (ки), все погідні, веселі й енергійні. Вони мусять бути справедливими суддями в грі та в усяких непорозуміннях, вони повинні все мати нові ідеї, знати гри, оповідати казки та мати нові проекти. Добрі виховники, які здають собі справу з відповідальности їм довірених дітей, повинні також здобувати відомості про своїх вихованків, бо кожна окрема дитина, це окремий тип до якого треба відповідно підходити. Вони повинні також працювати над собою, над своїм знанням, бо тільки людина повна посвяти і справді вироблені пластуни, зуміють створити правдивого пластового духа і правдивий настрій пластового життя.

Олександра Черненко

ЮНІСТЬ

Присвячую "Пластові"

Вже осінь позмітала жовте листя,
В киреї білий цілий світ застиг,
А дзвоном будяться весняні мислі,
І сниться путь завітчаних доріг.

Далеко ген, твій зір відважний лине,
Де сяє обрій золотом світань,
І чарові незнаних далей синіх
Дарує юність мрії сподівань.

Тобі, о юносте, відкриті брами
У переможнім поході весни.
Пануй над світом в радості піснями,
Свій лет орлиний до висот неси!

ПЕРЕД НОВИМИ ПЕРСПЕКТИВАМИ

В числі різnorodних проявів діяльності, які впродовж кількох десятиків років витворилися в Пласті, пластові зустрічі займають одне з передових місць. Як форма більших зібрань пластової молоді зустрічі звичайно служать двом гловним цілям. З одного боку вони є нагодою заманіфестувати чисельний стан і організаційну силу Пластової Організації перед самою пластовою молоддю і перед ширшим українським громадянством. Вони відбуваються звичайно з нагоди відзначування пластових ювілеїв, або важливих національних роковин. З другого боку пластові зустрічі дають змогу пластовій молоді, розкинутій на великому просторі, зійтися разом, сконфронтувати висліди своєї праці, обмінятися придбаним досвідом і здійснити та зміцнити пластову дружбу, що має важливе значення в самовиховній праці пластової молоді.

Потреба зустрічей набрала окремої вимоги на нових місцях поселення на американському континенті, передусім в його західній частині. В відрізненні від східного побережжя, де мережі більших і ближче до себе положених міст новостворенні пластові станиці і групи вдержували між собою живий контакт, пластові з'єднання на Заході опинилися в іншому положенні. У степових провінціях Канади небагато великих міст з більшим скупченням українців, у якому могли б постасти пластові групи, дотого вони віддалені на сотні миль одне від другого. Тому Пластові Станиці й групи, які існують у Міннеаполісі, в Вінніпезі, Едмонтоні та в Саскатуні, впродовж кількох перших років, були майже позбавлені можливостей живішого й тіснішого співжиття. І хоч Пласт у згаданих осередках був від самих початків заснований на правильному розумінні основних ідейних засад та традиційної методи самовиховної праці Українського Пласту, все ж таки потреба перевірити себе, порівняти добуті осяги та обмінятися новим досвідом ставала щораз то настирливішою для пластових провідників і загалу пластунів.

Вінніпег, як столиця суспільно-культурного життя українців у Канаді, положений ще до того в осередку краю, став природно місцем з'їздів і конвенцій багатьох крайових організацій та загально-національних маніфестацій. Така його роля не залишилася без впливу і на Пласт і тому Пластовій Старшині в Вінніпезі довелось започаткувати в себе чергу пластових зустрічей. І так 1954 рік дав першу нагоду до того. В тому році припадав 40-річний ювілей вимаршу Українських Січових Стрільців в бій за відновлення української державности

і Пластова Станиця в Вінніпезі рішила відмітити його зустріччю з едмонтонськими пластунами. Запрошення Вінніпегу потрапило на пригожий емоційний ґрунт, бо Пластова Станиця в Едмонтоні, найдальше висунена на Захід, найбільше тужила за ближчим контактом з пластовими групами на схід від неї.

Триденна зустріч в часі від 4 до 6 вересня на терені Українського Парку над Вінніпезьким озером, проходила під гаслом "А ми тую червону калину підіймемо" і вповні виконала своє завдання. Зібрана на ній пластова молодь обох станиць не лише відмітила знаменну історичну подію, не лише затіснила взаємини між пластунами й кол. УСС-ами, об'єднаними в Станиці Братства УСС у Вінніпезі, що були почесними гістьми зустрічі, але також зблизила дві найдальші на захід висунені Пластові Станиці та визначила шлях для пізнішого близького співжиття між ними. Ця зустріч дала теж перші зразки дійсної співпраці. Станиця в Вінніпезі, як господар зустрічі, відповідала за технічно-господарську сторінку й за переведення програми. Едмонтон узяв на себе справу пропаганди й утривалення для історії цієї імпрези. Його старанням вийшли тоді гарні пропам'ятні картки в чотирьох різних кольорах і був відданий до вжитку таборової пошти окремий касівник з місцем і датою зустрічі та її гаслом. Сама зустріч пройшла в сердешній і дружній атмосфері. Досьогодні не лише на сторінках хронік обох станиць, але і в пам'яті багатьох її учасників зберігаються гарні, зворушливі спомини про багато цікавих, ясних і будуючих фрагментів того першого зближення між двома західними пластовими станицями.

Здається, що успіх тієї зустрічі в великій мірі вплинув на пізнішу участь едмонтонських пластунів в двох наступних пластових зустрічах у Вінніпезі. Одна з них у 1955 р. була Першою Крайовою Пластовою Зустріччю Канади й була фінальним фрагментом "цілорічної мандрівки по Україні", зокрема відзначенням ролі Києва як її столиці. Друга зустріч, в липні 1961 р., була пов'язана з відкриттям пам'ятника Т. Шевченкові. Разом з пластовою молоддю з інших частин Канади пластуни з Едмонтону склали тоді поклін Великому Кобзареві України, який на новій землі поселення сильніше ніж колинебудь досі, мав пригадувати їй: "Свою Україну любіть!" Спомин про велике й величаве свято молоді, імпазантний похід вулицями Вінніпегу і вкінці зворушливе відспівання під пам'ятником тисячними масами учасників "Заповіту" поета залишились на ціле життя в пам'яті едмонтонських пластунів і пластунок. Обставина, що ті глибокі патріотичні переживання відбулись у Вінніпезі й під час побуту пластової молоді в тому місті тамошня Пластова Станиця сповняла обов'язки господаря, вплинула ще сильніше на зближення обох Станиць: в Едмон-

тоні і в Вінніпезі. Але мабуть був це тільки збіг обставин, що Едмонтон тричі підряд гостював у Вінніпезі. В інших умовах, якщо б у гру не входили специфічні такі причини, як наприклад Крайова Пластова зустріч у Вінніпезі, осередньому місті Канади, й Шевченківські святкування в Вінніпезі, станиця в Едмонтоні була би вже давніше запросила пластунів з Вінніпегу у відвідини. Зрештою годиться пригадати, що в 1956 р. вона висунула думку влаштування триденної зустрічі Вінніпегу й Едмонтону десь у горах в тому часі, коли припадав День Праці. Одначе з огляду на початок шкільного року і зв'язані з ним видатки батьків думка ця в Вінніпезі не прийнялася. Зрештою Вінніпег мав тоді це одно оправдання. Наступного року мала відбутися велика зустріч на Пластовій Січі в Грефтоні біля Торонта, присвячена 45-річчю Українського Пласту. Два далекі виїзди в двох наступних по собі роках були б завеликим грошовим видатком для батьків, а коли б навіть вдалося їх зреалізувати, число учасників в одному й довгому випадку було б мале. Тому двом західним сусідам довелося тоді зустрінутися на "неутральному ґрунті" в Грефтоні.

Вміжчасі західна вітка української пластової організації в Канаді почала помітно міцнішати. Колись чисельно мала пластова група в Саскатуні, очолювана й дбайливо ведена пл. сен. о. В. Івашком, стала розростатись і остаточно оформилась як станиця. З огляду на переважаюче в своїх рядах число молоді, родженої в Канаді, вона шукала, більше ніж яканебудь інша пластова група, живого контакту з широким пластовим світом. Завдяки тому в взаєминах пластових станиць на Заході прийшло помітне пожвавлення. Почавши від 1956 р. пластова молодь Саскатуну почала виїздити на юнацькі табори до Вінніпегу, а новацтво стало гостювати на новацьких таборах у Едмонтоні. Врешті в 1960 р. Пластова Станиця в Саскатуні зорганізувала перший спільний юнацький табір, на якому взяло участь більше ніж два десятки юначок з Вінніпегу. Цей табір був ще одною влатною спробою тісної співпраці пластових осередків в західній частині Канади, зокрема на відтинку спільних літніх таборів. І так Пластова Станиця в Саскатуні стала на майже тисячамілевій відстані поміж Вінніпегом і Едмонтоном не лише своєрідним лучником, але й новим джерелом моральної сили та діючим осередком живої думки та сміливого плянування. Це зокрема сталося завдяки присутності й праці в Саскатуні пл. сен. о. В. Івашка, колишнього уповноваженого для започаткування пластової праці в Канаді в 1948 р., а відтак першого заступника голови Крайової Пластової Старшини в Канаді.

Улітку 1963 р. історія Українського Пласту в Канаді збагатилася на ще одне важливе досягнення, яке не без значення залишиться на дальші взаємовідносини поміж західними

станіцями. З ініціативи Пластової Станіці в Едмонтоні відбулася в часі від 29 червня до 1 липня на Сіба Біч коло Едмонтону 1-ша Пластова Зустріч Західної Канади з участю молоді Вінніпегу, Едмонтону й Саскатуну й гуртка молоді, об'єднаної в МУН-і в Міннеаполісі та в Ст. Полі, ЗДА. Після зустрічі приходили вишкільні табори для юнаків і юначок, а на закінчення чотиродневний мандрівний табір у Скалистих горах недалеко від Джесперу. Ціла імпреза була не тільки черговою нагодою для зустрічі, але стала передусім цікавим, новим пережиттям для пластової молоді, новою пробою її фізичної справності та духового гарту, ще одною нагодою для твердої заправи до будучих трудних вимог життя.

Ця нова імпреза, яка і з технічно-господарського і з виховно-вишкільного боку вимагала докладного плянування і справності дії, здала ще один великий іспит зрілості. Вона була передусім на місці зустрічі й таборів, гарним зразком дружньої та успішної співпраці і то не лише старших віком пластових провідників усіх 3-ох станіць, але також і старшопластунської молоді, яка згідливо і з почуттям відповідальності сповняла обов'язки в складі команди, булави й кадри інструкторів. Едмонтонська зустріч була успішною перевіркою провідницьких сил, якими розпоряджає під цю пору Український Пласт у Західній Канаді, була нагодою для відкриття нових, досі майже невикористовуваних можливостей для пластування, вона теж потвердила дуже актуальну потребу тісної співпраці західних станіць у ділянці літнього таборування.

Влатний досвід з едмонтонських таборів 1963 р. відкриває нові перспективи для дальшої співпраці західних пластових станіць. Він доказує, що спільними стараннями, головною в доборі провідників і виховників, можна організувати цікавіші й з виховного боку краще поставлені табори для юнацтва, як це сьогодні можуть зробити поодинокі пластові станіці на своєму терені. Сталі табори на тих самих місцях, де починають таборувати новачки і продовжують як юнаки, швидко стають для молоді буденними. Рік-два табору на них молодше юнацтво й опісля виїзд на такі табори не приманює вже юнацької молоді. Топографія степової Манітоби й Саскатуни не дає багато нагод для мандрівок так, що практичні можливості для відходу від дотеперішніх постійних таборів там дуже обмежені. Едмонтонська пластова станіця під тим оглядом є в догіднішому положенні. Використовуючи прегарні теренові можливості гористої Алберти, вона може принайменше на кілька найближчих років внести багато свіжості й оживлення в літне таборування, зокрема для старшого юнацтва, та висунути йому новий, фасцинуючий визов, що його дає мандрівка в горах. З'єднаними силами трьох західних пластових станіць, а в випадку більшої

потреби і при всебічній допомозі Крайової Пластової Старшини, виїзд молоді в Скалісті Гори може бути частішим за собом літнього таборування і мандрівництва. В ньому, як це виявив недавній досвід, пластова молодь може знайти багато сильних спонук для нових шукань та твердої заправки до всіх труднощів, які можуть виринути перед нею на вибраному шляху до Щастя, Слави і Свободи.

Пл. сен. Олександр Роїк

ПЛАСТ В ЕДМОНТОНІ В РОКАХ 1958 – 1963

“Пласт в Едмонтоні в роках 1958-1963” — це хронологічне продовження авторового історичного нарису, що появився в 1959 р. в Едмонтоні старанням та коштами Станиці під назвою “Пласт в Едмонтоні в роках 1948-1958” в збірнику “Шляхом 10-річчя”. Оцей новий збірник статей про працю Пласту в Едмонтоні, можна б тому сміливо назвати “Шляхом дальшого 5-річчя”, бо він охоплюватиме діяльність Пласту за минулих 5 років. Метою цієї статті-історичного нарису — це показати муравлину працю Станиці та її уладів для виховання української молоді в Едмонтоні, Алберта та збереження її душі для України, де б вона не перебувала. Неправдою є твердження, що можна засимілюватися в країнах нового поселення українців, або втратити українську душу. “Пласт — це школа життя, не еліта при вступі, але еліта при виході”. Пласт виховує, щоб в українській дівчорі зацвіла любов до України на весні їхнього життя, бо: “Що весною не зацвіте не зацвіте ніколи”. Окрім цього цей новий нарис критичніше доповнює попередній, щоб виправити деякі неточності, або доповнити новим матеріалом, якого тоді не вистало авторові. Не все може й тепер буде досконалим, але мета автора є тільки одна: бути об’єктивним, всестороннім та опертись на документах і джерелах Станиці. Хоч Пластова Станиця в Едмонтоні є третьою з черги, яка постала в Канаді в 1948-му році по Вінніпезі й Торонті, вона покищо є першою в Канаді, що працює та рівночасно записує для історії свої успіхи й неуспіхи. Ось із такою метою автор приступає до чергового нарису історії Пласту в Едмонтоні в роках 1958-1963.

Перші сходини ініціативного гуртка юначок відбулися в помешканні пластунки-учасниці Ольги Микитів-Шевчук на піддашші при 11005-109 вулиці в Едмонтоні 5 серпня 1948 р.,

а не 8, як про це написано в першому нарисі (стор 12)*. На цих сходинках обговорено плян праці, вибрано перший гуртковий провід, але не устійнено назви гуртка:

В склад проводу гуртка входять всі чотири: “Наша опозиція” (пл. юн. Зоряна Яворська) за свою впертість стає гуртковою, “Ліщина” (пл. юн. Марта Батицька) за маллярство і острій язичок — містоголовою і господарем, “Сяйво” (пл. юн. Марія Росляк) за гарне письмо і в продовженні своїй функції ще зі “старого краю” — писаркою, а “Лисичка” (пл. юн. Ольга Микитів) за “головку в математеці” — скарбничкою.

Чергові сходи́ни відбулися в неділю 8 серпня 1948-го року в помешканні пластової юначки Марти Батицької, в т. зв. “Ліщини”. Сходи́ни починаються тим:

...“Сяйво” “жениться” і збиває лампу. “Scherben bringen Glueck” — розбита посудина є символом щастя. “Сяйво” червоніє, та все минає — і то також.

Найпекучіша справа — назва гуртка. Знову різні пропозиції: “Незабудьки”, “Маки”, “Оптимістки”, “Дніпрова Чайка”, “Карпатська стежинка” і т. д., і т. д. Не знаги, що гарніше. Вкінці чиясь мудра головка знайшла вихід: кидаймо жеребок! Добре. Пишуть на картках, завивають і тягнуть: “Маки”? Ні!, “Маки”? Ні!, “Незабудьки”? Ні! Вкінці лишаються лише “Дніпрова Чайка” і “Оптимістки”. Кличуть Зоню на поміч: “Що гарніше?” “Дніпрова Чайка” чи “Оптимістки”? “Дніпрова Чайка”. Нехай буде “Дніпрова Чайка”.

Це знову змінює дату постанови першої пластової одиниці в Едмонтоні на 3 дні скоріше, як ще було опубліковане у першому нарисі. Отже Пласт повинен уважати дату свого оснування в Едмонтоні не 17 серпня 1948 р., чи 8, а 5 серпня 1948 року, тобто 12 днів раніше, ніж подано 5 років тому.

---

*На підставі інтерв'ю з пл. сен. Софією Климкович 7 жовтня 1963 р., — улітку 1948 р. в місяцях липні-серпні — сходилися ініціатори Пласту в залі УНДому в складі: пл. сен. Софія Климкович, пл. сен. Василь Горбай, пл. сен. Орест Віндик, ст. пл. Василь Юник, перша старша пластунка в Едмонтоні Оксана Крайківська, перший юнак Богдан Климкович; юначки — уродженки Канади: Діяна Байрак, Леся Демко й ще дві для обговорення віднови праці Пласту в Едмонтоні. Провідником цієї ще неофіційно оформленої пластової групи, був пл. сен. Василь Горбай, що репрезентував ту групу назовні перед громадянством. Не оформившись офіційно і легально в тодішнього уповноваженого КПС на Канаду пл. сен. о. Володимира Івашка, ця група перестала існувати, але її місце зайняв гурток юначок із “Дніпрової Чайки” про що йде мова та ініціативна Пластова група, офіційно від 24 чересня 1948 р.

Рік 1949 — це рік старань придбати Пластовий Дім у Канаді. Уповноважений ГПС на Канаду пл. сен. о. Володимир Івашко покликав до життя “Комітет Придбання Пластового Дому в Канаді”. Першою імпрезою на ту ціль був улаштований Великий Пластовий Базар, що приніс 1322.70 дол. приходу. До участі в змаганнях ВПБазару — на основі листа ч. 346/49 в 27 липня 1949 р. уповноваженого ГПС на Канаду — зголосились такі пластові частини в Едмонтоні:

1. Гурток УПО-ів “Карпатські Орли” (8 чл.);
2. Стежа УСП-ів “Вовкулаки” (3 чл.);
3. Стежа УСП-ів “Месники” (4 чл.);
4. Гурток УПО-ок “Скала” (6 чл.);
5. Гурток УПО-ок “Дніпрова Чайка” (6 чл.);
6. Стежа УСП-ок “Перші Стежі” (3 чл.).

Пластова Станиця одержала 400 базарових книжечок і проповдовж 2-ох місяців розпродала 243 на суму 243 доларя. Після відтягнення правильником дозволених 10 відсотків пластового заробітку для місцевої Станиці, переслано в вересні до Торонта 218.70 дол. на Дім. Вислід змагань поодиноких одиниць був такий:

1. Гурток УПО-ів “Карпатські Орли” (7 чл.) одержав 40 книжечок, розпродав 6;
2. Стежа УСП-ів “Вовкулаки” (3 чл.) одержав 100 книжечок, розпродав 86;
3. Гурток УПО-ок “Скала” (6 чл.) одержав 40, розпродав 9;
4. Гурток УПО-ок “Дніпрова Чайка” (7 чл.) одержав 70, розпродав 14;
5. Стежа УСП-ок “Перші Стежі” (Олена Зеленко-Стадник, Оксана Крайківська і Богданна Романків) одержали 150 книжок, розпродали 128.

На основі “Правильника змагань у ВПБазарі”, Довірочна Комісія признала 10 місць у Канаді в такому порядку:

1. Стежа УСП-ок “Перші Стежі” (Едмонтон), розпродала книжок на суму 128 дол.
2. 1-ий гурток Куреня УСП-ок “Вогні” (Торонто) — 108 дол.
3. Гурток УПО-ок “Спартанки” (Оттава) — 101.75 дол.
4. Гурток УПО-ок “Маки” (Торонто) — 101 дол.
5. Стежа пластунок “Журавлі” (Віндзор) — 89 дол.
6. Стежа УСП-ів “Вовкулаки” (Едмонтон); (Богдан Олійник, Любомир Романків і Ігор Стецура) — 86 дол.
7. 2-ий гурток куреня УПС-ок “Вогні” (Торонто) — 69.25 дол.
8. Гурток УПО-ок “Кедрина” (Торонто) — 65 дол.
9. Гурток УПО-ок “Солодкий Горошок” (Принс Алберт, Саскачеван — 51 дол.
10. Гурток УПО-ок “Ластівка” (Торонто) — 50 дол.

На основі того ж “Правильника змагань у ВПБазарі” під

точ. ба, б, г, г, і д — здобули передбачені назви та нагороди такі учасники:

1. Стежа УСП-ок “Перші Стежі” (Едмонтон) назву “Княжі Дружинниці” та пластове шатро на три особи, вартості 80-100 дол. від Станиці в Торонті.
2. 1-ий гурток Куреня УСП-ок “Вогні” (Торонто) назву “Козацькі Посестри” та пластові наплечники на вісім осіб, вартості по 5 дол. від Станиці в Вінніпезі.
3. Гурток пластунок “Спартанки” (Оттава) назву “Стрільцькі Вістунки” та комплетне піонерське приладдя у вартості 15 дол. від Станиці в Монтреалі.
4. Дальші місця від 4 до 10 одержали “Грамоти Признання”.

Про вислід ВПБазару тодішній Станичний пл. сен. Іван Пшоняк писав: “Справа йшла тяжко. Одною із перешкод було те, що на книжках не було зазначено, що це має бути краєвий пластовий дім, але що Пластовий Дім у Торонті. В нас дуже багато ініціативи й енергії вклали стежа ст. пл-ок і ст. пл-ів.

(“Пластовий Вісник” ч. 8-9 (11-12), Торонто, Серпень-Вересень 1949 р., стор: 5-10.

Станиці Пласту з Торонта й Саскатуну дали тепер на Пластовий Дім в Едмонтоні по 100 дол., а Станиця з Вінніпегу — 25 доларів.

У збірнику “Шляхом 10-річчя” на стор. 22-ій сказано, що в 1950 році, коли прийшло до вибору 4-ом старшим пластунам належати до Пласту або до СУМ-у, то всі чотири тоді “залишились у Пласті”. На підставі листа ст. п. Петра Прокопова з 30 грудня 1950 року читаємо:

Я, старший пластун, Петро Прокопів, прохаю Шановну Пластову Старшину о звільнення мене з обов’язків старшого пластуна. Духово й на дальше я лишаюся пластуном, однак фізично я зобов’язався працювати в місцевому осередку СУМ-у.
Остаюся до Вас з глибокою пошаною!

С К О Б !

Петро Прокопів.

Черговим доповненням до статті пл. сен. Івана Стадника “Пластові табори” на 40-ій стор., треба згадати, що перший пластовий табір відбувся не 1950-го року в Едмонтоні на “Форест Гайтс”-і, а в 1949-му році на одній фермі в Сіба Біч старанням тільки одного юнацького гуртка “Дніпрові Чайки”. Той табір був розвідувально-пізнавального характеру, тривав один тиждень у липні і відбуло його 6 юначок згаданого гуртка. Хоч він не був признаний КПС як повноцінний, проте своєю романтикою, чаром та споминами заслуговує на повне признання.

Про початки організації новацтва та про його працю немає багато джерельного матеріалу. У збірнику “Шляхом 10-річчя” (стор. 19-20) сказано, що: “Рік 1950 — це також рік інтенсивної праці над зорганізуванням новацтва і перших пластових таборів для всіх уладів”. На підставі нового матеріалу із “Пластового Вісника” ч. I/22/ з 25.8.1951 р. під рубрикою: б/Едмонтон на стор. 25-ій читаємо:

Працю в новацтві започатковано в вересні 1949 р. Зимою, з причини морозів, наступила перерва в праці, що протяглося до 11.7.1950 р. При кінці 1950 р. її відновлено. В січні 1951 чисельний стан зріс до 30 новаків і тоді зорганізовано гніздо “Лісове Царство”. Праця ведеться наполегливо, але відчувається брак відповідної кількості кваліфікованих впорядників.

Про це саме пл. сен. Надія Цинцар говорить так: Першими виховницями новацтва були сестрички Оля Микитів і Надія Татчин. Було насамперед два рої новацтва: “Ластівочки”, виховницею якого була спершу пл. юн. Надія Татчин і “Мурашки”, виховницею якого була пл. юн. Оля Микитів. Все це було ще в 1949 році перед зорганізуванням новацького гнізда*. Косптування ст. пл. Петра Саварина наказом ч. 15 з 29 липня 1950 р. на члена Станичної Старшини та доручення йому зорганізувати новацькі рої, (стор. 19 у “Шляху 10-річчя”) відноситься вже до другої фази зорганізування на ново новацьких роїв у Станиці*. Першим гніздовим був, як відомо, ст. пл. Іван Стадник, а гніздовою ст. пл. Олена Зеленко. Щодо перших кошових, то (стор. 26 згаданого вже “Вісника”) читаємо ось що: “Кошовими були: від 1948 р. до 1. 3. 1950 р. пл. сен. Іван Пшоњак; від 1. 3. 1950 р. до 14. 5. 1951 р. ст. пл. ровз. Мирон Стефанів; від 14. 5. 1951 р. ст. пл. ровз. Іван Стадник. Звітування Коша — добре”.

Після успішного відсвяткування 10-річного ювілею діяльності Пластової Станиці в Едмонтоні в днях 31-го серпня — 7-го вересня 1958-го року та підсумуванням окремим наказом ч. 5. дня 1-го вересня 1958-го року на Сіба Біч і наказом ч. 6. Станиця енергійно готується закріпити все це окремим виданням. Це нове видання названо “Шляхом 10-річчя”. Другим важливим завданням Пласту — це придбання власної домівки, відсутність якої відчувалося на кожному кроці пластування в Едмонтоні. Крім того Пластові не чужа й усяка громадська діяльність (і, хоч Пласт не бере ніколи в ній повної активної участі), проте він завжди співпрацює у

*На підставі новіших інформацій від пл. сен. Надії Цинцар і авторових матеріалів у рукописах: “Пласт в Едмонтоні в роках 1948-1953” устійнено, що жодної перерви не існувало в праці роїв новачок, що довело до створення гнізда “Працьовиті”. Те відноситься тільки до гнізда новаків “Лісове Царство” та до творення перших роїв новаків.

всіх важливих святах, імпрезах, виступах. З нагоди 40-річчя існування УГПЦ в Канаді та відзначення цієї події в Едмонтоні окремим святом 12-го квітня 1959-го року, Станиця вирішила одноголосно на своїх сходинах 8-го квітня вислати письмовий привіт на їх листа в справі участі в їх святкуваннях. На цих же сходинах доручено пл. сен. Василеві Кунді приготувати програму й пляни пластових таборів на літо 1959-го року. На ці табори зголосилися були такі пластуни: Мирон Стефанів (1 тиждень), о. Володимир Тарнавський (1 тиждень), Оксана Прокоп (5 днів), Марія Дитиняк (1 тиждень), Ольга Монастирська (2 тижні), та Василь Кунда з Іваном Стадником по одному тижні. Отець Володимир Івашко обіцяв прислати юначок уперше з Саскатуну на цей табір для затіснення взаємин двох сусідніх Станиць. Черговою пластовою імпрезою Пласту, це було визначення дати Свята Весни на 18-те травня 1959-го р. на Сіба Біч. Команда свята була визначена в такому складі: командант — пл. сен. Мирон Стефанів, заступник — пл. сен. Марія Дитиняк, писар — пл. юн. Любов Муринка, бунчужний — пл. юн. Мирон Тарнавський, бунчужна — пл. юн. Надія Олійник, інтендант — пл. юн. Андрій Федунік. На сходинах Станичної Старшини 26-го серпня 1959-го року прот. ч. 6 вирішено відбути “Тиждень Пластуна” в Едмонтоні в днях 4-11 жовтня 1959-го р. з багатою програмою та виступами обидвох кошів і гнізд з дитячою забавою-костюмівкою. З приводу смерті великого приятеля пластунів, бл. п. Михайла Савчикевича 19-го серпня 1959-го року в Едмонтоні, Станиця зложила 10 долярів на церкву Пресв. Євхаристії в північному Едмонтоні, замість квітів на його могилу, згідно з бажанням родини. Дружина Марія Безпалько-Савчикевич-Демчук була інструкторкою дівочих гуртків-пластунок (1933 р.), які виступили на фестивалі-пікніку в Мирнам, Алберта, 11-го червня 1933 р.

Найзамітнішою подією 1959-го року було видання друком першого історичного нарису Пласту в Едмонтоні, 1000 примірників, коштами 766 дол. і 13 центів. Хоч українська преса не звернула на це жодної уваги, проте ідеолог Українського Пласту д-р Олександр Тисовський — Дрот гідно оцінив цю працю і прислав до Станиці похвального листа:

Відень, 12 вересня 1959.

О. Тисовський.

До Пластової Станиці
в Едмонтоні, Канада.
Дороге Пластове Товариство!

Щиро Вам дякую за книжечку “Шляхом 10-річчя”. Вона для мене справжній дарунок, цінний тим, що дає мені повний образ Вашого витризалого труду й Ваших видних з нього успіхів десятирічної праці в Пласті. З цієї брошури вичитую теж з яким зрозумінням пластової ідеї Ви, Друзі, при-

ступали до віднови, а поправді поновних засновин Пласту в таких зовсім нових умовах. Тимбільша заслуга тих пластових піонерів для нашого Пласту й для цілого нашого народу. А всі ті, що співпрацювали при виданні цієї пропам'ятної книжечки гідно звеличали Мазепинський рік. За це Вам щире признання.

Другові Сен. Кер. о. Вол. Івашкові осібний привіт.

СКОБ! Ваш ДРОТ.

На закінчення огляду пластової діяльності в 1959-му р. треба ще згадати, що на річній Станичній Раді 6-го лютого того ж року предсідником Зборів був пл. сен. о. Володимир Тарназський, а секретарем пл. сен. Петро Саварин. Зі звіту писаря Станиці ст. пл. Ольги Ясінської довідуємося, що впродовж звітового року відбулося 16 сходин Станичної Старшини, видано 7 наказів, а до Станиці прислано 58 листів. Вислано із Станиці 51 листів, 44 святочних побажань, 24 повідомлень про сходини Станичної Старшини та 19 карток-побажань з нагоди 10-річчя Едмонтонської Станиці. В чоловічому Коші із 72 членів 32-ох було новаків, 22 юнаків, 10 старших пластунів і 8 сеніорів. Жіночий кіш мав 57 членів, але на жаль не було подано аналізи коша, або той звіт уже загубився. Крім того Станиця надала 23 треті пластові відзначення та 4 признання.

Дванадцяті загальні збори Станиці відбулися 10 лютого 1960 р. під церквою св. Юрія Переможця. Предсідником зборів вибрано пл. сен. Михайла Хом'яка, а секретарем пл. сен. Ярослава Іванусева. Зі звіту писаря видно, що впродовж минулого року відбулося 8 сходин Станичної Старшини і видано 4 накази. До Станиці надійшло 31 листів, а вислано 15 листів та 18 святочних побажань. Чоловічий кіш ім. ген. Тараса Чупринки начислював 53 члени. 6 гніздо новаків "Лісове Царство" мало 21 членів та складалося із двох роіз: "Побігайчики", — виховником якого був юн. Юрій Маївський і роя "Зайчики", виховником якого був юн. Мирон Базюк. УПЮ начислював 28 членів і складався з 3-ох юнацьких гуртків згуртованих у підготовньому курені ім. Богдана Лепкого. Курінним був пл. юн. Юрій Маївський. Гурток "Соколів" мав 10 членів, гуртковим якого був пл. юн. Андрій Федунік, а впорядником пл. сен. Мирон Стефанів. "Орли" мали 8 членів, гуртковим яких був пл. юн. Юрій Хома, а впорядником пл. юн. Андрій Федунік. "Леви" числили 10 членів, гуртковим яких був пл. юн. Юрій Єдник, а впорядником інж. Любомир Дитиняк. УСП не творив осередка, яких було 4: ст. пл. Іван Стадник, Любомир Романків, Богдан Олійник та Тарас Слабий. 21 новаки і 2 юнаки ходили до українських народних шкіл, а 23 юнаки на курси Українознавства ім. І. Франка в Едмонтоні.

Стан жіночого коша при кінці звітового року 58 членів. Провід коша мінявся під час року і тому треба подати точний його стан і зміни. Кошовою цілий рік була пл. сен. Марія Дитиняк. Зв'язковою до 1 вересня 1959 року була пл. сен. Ольга Манастирська, а від 1 вересня до 10 лютого 1960 року пл. сен. Мотря Дацьків. Гніздовою до 1 вересня була ст. пл. Марія Татчин, а від 1 вересня до 10 лютого 1960 р. пл. сен. Ольга Манастирська. Осередковою старших пластунок до 1 вересня була ст. пл. Ольга Ясінська, а від 1 вересня до 10 лютого 1960 р. ст. пл. Марія Татчин. Рух членства: вибуло 9, прибуло 19. Шосте гніздо УПН-ок "Працьовиті" начислювало 26 новачок, організованих у 3-ох роях: "Зозульки" (9 чл.) виховницею якого була пл. юн. Ірка Апонюк, "Білки" (7 чл.) — виховниця пл. юн. Надія Олійник і "Метелики" (10 чл.) — виховниця пл. юн. Христя Татчин. Крім цього виховницями цих роїв були ще: пл. сен. Ольга Манастирська та ст. пл. Марія Татчин. Помічницями цих виховниць були також пластунки-юначки Ляриса Пшоняк і Маруся Хом'як. Курінь юначок ім. Уляни Кравченко мав 25 членів. Курінною була пл. юн. Надія Олійник, а курінним писарем пл. юн. Оріся Іванусів. Курінь складався із трьох гуртків: "Волошки" (9 чл.) — гурткова пл. юн. Ксеня Аронець, а виховниця — пл. сен. Марія Дитиняк; "Маки" (6 чл.) — гурткова пл. юн. Ляриса Пшоняк, виховницею до 1 вересня 1959 р. була ст. пл. Роксоляна Росляк, а від 1 вересня пл. юн. Оріся Іванусів; "Ромени" (10 чл.) — гурткова пл. юн. Маруся Венгринюк, виховницею до 1 вересня ст. пл. Мотря Дацьків, а від 1 вересня пл. юн. Рома Стефанів. Від 1 лютого 1959 р. — 30 червня відбулися в курені індивідуальні змагання у виготовленні найкращих зразків ручних робіт, кількості прочитаних українських книжок, писанні статей і т. д. Перше місце здобула пл. юн. Наталка Доброліж, друге — пл. юн. Ксеня Аронець і третє — пл. юн. Оріся Іванусів. В жовтні 1959 р. "Волошки" й "Маки" підготували оперету "Коза-Дерева" на дитячу забаву в УНДомі. У конкурсі Шевченкових деклямацій гурток "Волошки" здобув перше місце, "Маки" — друге, а "Ромени" — третє. Станиця взяла участь у святкуванні 10-річчя Осередку НТШ в Едмонтоні, 10-річчя СУМ-у, у Мазепинській Академії в "Ювілейній Авдиторії", яку влаштували всі українські національні організації старанням місцевого відділу КУК-у та Пластовій Конференції у Вінніпезі. Крім того Станиця й надалі удержує українську школу в Нойштадті, де навчаються української мови 12 дітей під опікою вчителя п. Степана Поперечного. Нову Станичну Старшину вибрано на 1960-ий рік у такому складі: Станичний — ст. пл. Іван Стадник, заступник станичного — пл. сен. Петро Саварин, писар — пл. сен. Оксана Прокоп, скарбник — пл. сен. Михайло Наконечний, господар — пл. юн. Андрій Федуняк, кошовий — пл. сен. Мирон Стефанів, кошова — пл. сен. Марія Дитиняк, гні-

здова — пл. сен. Ольга Манастирська, гніздовий — пл. юн. Мирон Базюк, референт преси пл. сен. Михайло Хом'як. Провірна комісія: голова — пл. сен. Ярослав Іванусів; члени: пл. сен. Олександр Роїк і пл. сен. Михайло Хом'як.

Рік 1960 — особливий рік в історії Пласту в Едмонтоні. Він має великі досягнення, успіхи, але разом із тим певні неуспіхи, що за словами поета можна сказати “з журбою радість обнялась”. Цей діловитий рік розпочався по річних зборах старанням придбати для Пласту власну домівку за всяку ціну. Окрім цього фундація Юрія Клена звернулася до Станиці допомогти їй видати дальші твори цього великого українського поета й письменника. На сходинах Станичної Старшини в дні 18 лютого станичний писар пл. сен. Оксана Прокоп купила один примірник 2-го тому творів Юрія Клена, але ціла Станиця не могла була тоді взятися за ширшу акцію на цю ціль наслідком старань купити домівку. На чергових сходинах Станичної Старшини 5 березня 1960 р. під точкою 3 в протоколі ч. 2 говориться, що поодинокі пластунки-юначки і пластуни конкретно звернулися із запитами до Станичного такими словами: “Коли ми вже врешті будемо мати свою домівку? Ми хотіли б мати свій власний куток, щоб могли почуватися господарями”. Станичний не міг дати тоді певної конкретної відповіді, одначе зачэвив, що вкортці мають відбутися сходини Станичної Старшини з Будівельним Комітетом і на них напевно вирішать про будучність пластової домівки. На сходинах 17 березня 1960 р. в протоколі ч. 3 вже говориться, що існування Станиці без власної домівки знаходиться під знаком питання. Завраз після цього Станична Старшина, голова Пляст-Прияту інж. Василь Горбай, п. Григорій Йопик і голова Будівельного Комітету пл. сен. Василь Кунда взялися енергійно до праці, щоб допомогти пляновій виховній праці Пласту. І дійсно в серпні 1960 р. закуплено в осередку міста двоповерховий дім з 9 кімнат за суму 15,500 дол. з тим, що 8,000 дол. треба було заплатити негайно готівкою. Справа була дуже актуальною і тому Станичний І. Стадник закупив його та передав Будівельному Комітетові. Проте все це витворило таку ситуацію і так загострило життя внутрі Станиці, що примусило тодішнього Станичного пл. сен. Івана Стадника зрезигнувати з посту Станичного 2 вересня 1960 року. В міжчасі прийшов лист від англійських скавтів з Едмонтону на руки Преошв. Кир Ніля Сазарина, що був предметом дискусії на сходинах Старшини 4-го травня 1960 р. під точкою 5-ою. Тому, що Станичний писар не мав листа на руках, точний зміст не був відомий Станичній Старшині, але зміст його відносився до того, щоб Український Пласт старався поновити переговори в справі вступлення останнього в ряди англійського Скавтіngu. Питання цього характеру могла вирішити тільки КПС в Торонті, якому

підлягає місцева Станиця в Едмонтоні, тому й не вирішено цієї справи взагалі.

На сходинах Станичної дня 2 вересня 1960 р. у прот. ч. 8 знаходимо, що влітку відбувся новацький табір "Плаями Алберти" в Сіба Біч при участі 24 новачок і 18 новаків. З того 13 новачок і 15 новаків здало новацьку пробу. Командантою була пл. сен. Ольга Манастирська. Жіночий підтабір знаходився під доглядом пл. сен. Марії Дитиняк, а хлоп'ячий під пл. сен. Мироном Стефановим. Командантом хлоп'ячого табору першого тижня був пл. сен. Мирон Стефанів, а другого тижня інж. Любомир Дитиняк. На цих сходинах Станичний виробив ще таборовий фільм.

На 7 жовтня 1960 р. загостив до Едмонтону голова КПС пл. сен. Омелян Тарназський з Торонта для обговорення справи Пластового З'їзду в Іст Четгем в Америці у вересні 1960 року, участь Пласту в 100-річчі Шевченка в Вінніпезі 8-9 липня 1961 р., про діяльність Пласту та про Пластову Ювілейну Зустріч з нагоди 50-річчя Пласту в Вінніпезі в днях 10-15 липня 1961 р., зараз же по відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Тринадцяті загальні річні збори Станиці відбулися 17 лютого 1961 р. у Пластовому Домі при 11302-100 Авеню в Едмонтоні. Предсідником зборів вибрано пл. сен. Ярослава Іванушева, а секретарем пл. сен. Мирона Стефанова. Станичний писар пл. сен. Оксана Прокоп заявила, що Станична Старшина відбула 11 сходинок. Було теж двоє загальних зборів: звичайні річні та одні надзвичайні. До Станиці прийшло 25 листів; вислано 26 листів і 70 повідомлень до батьків у справі Шевченківських святкувань у Вінніпезі.

Жіночий кіш числив 61 членів. Кошовою була пл. сен. Марія Дитиняк. Зв'язковою від 1 листопада 1960 р. була ст. пл. Оріся Іванусів, а гніздовою пл. сен. Ольга Манастирська. Осередкова старших пластунок: ст. пл. Марія Татчин і ст. пл. Іванна Березовська. Гуртковою старшопластунаського гуртка "Цвіт Папороті" була ст. пл. Люба Муринка, що перейшов до цього уладу 1 листопада 1960 р. Осередок старших пластунок мав 6 членів, гурток старших пластунок 9. 6-ий Курінь юначок ім. Уляни Кравченко складався з двох гуртків: "Маки" (6 чл.) — гурткова пл. юн. Маруся Хом'як, впорядниці: ст. пл. Оріся Іванусів і ст. пл. Ірка Апонюк; "Ромени" (8 чл.) — гурткова пл. уч. Галина Хом'як, впорядниці: пл. сен. Марія Дитиняк і ст. пл. Рома Стефанів. Курінною була ст. пл. Христя Татчин, писарем — пл. уч. Маруся Венгринюк. Гніздо новачок "Працьовиті" творило 4 рої новачок по вісім членів у кожному рої. Це були "Зозульки", "Білки", "Метелики" та "Грибочки". Виховницями цих роїв були: ст. пл. Надія Олійник, ст. пл. Ксеня Аронець, ст. пл. Ірка Апонюк, ст. пл. Марія Татчин, пл. юн. Христя Татчин та пл. юн. Ляриса Пшоняк. Всі новачки ходили до рідних шкіл, а юначки на курси україно-

знавства. У березні 1960 р. відбувся великий Шевченківський концерт в УНО з участю всіх рідних шкіл і молодечих організацій. Усі новачки і юначки взяли участь. В концерті 22 січня 1960 р. 4 старші пластунки взяли теж участь.

Чоловічий кіш ім. ген. Тараса Чупринки начислював 65 членів, з того 58 членів коша були активними впродовж цілого року, а 7 тільки влітку й на весні з причини їхнього далекого місця проживання. Кошовим був пл. сен. Мирон Стефанів, а його заступником і гніздовим новаків пл. юн. Мирон Базюк. 6-те гніздо новаків "Лісове царство" числило 28 членів активних через цілий рік і вдоватку мало ще 6 новаків, які були активними тільки влітку. Воно складалося із 3-ох роїв: "Яструби" (9 чл.) — виховником якого був пл. юн. Мирон Базюк; "Побігайчики" (10 чл.) — виховник пл. юн. Андрій Федунік; і рій "Ведмедиків" (9 чл.) — виховник пл. юн. Юрій Маївський.

Юнацький кулад гуртувався в Курені ім. "Максима Кривоноса", який складався із 3-ох гуртків: "Соколи" (11 чл.) — впорядник пл. сен. Мирон Стефанів, "Возки" (8 чл.) — впорядник ст. пл. Богдан Олійник і гурток "Орлів" (9 чл.) — впорядники пл. юн. Ростислав Дмитрук і інж. Любомир Дитиняк. Стан куреня мав 28 активних членів повний рік. Один пластун-юнак Богдан Масляник був активний тільки влітку. Провід куреня: курінний — пл. юн. Андрій Федунік, заступник курінного — пл. юн. Юрій Олійник, писар і спортовий референт — пл. юн. Олег Ніньовський і господар — пл. юн. Ростислав Дмитрук. Всі новаки й юнаки ходили до українських шкіл в Едмонтоні. Осередок старших пластунів не існував, хоч ще було 2-ох старших пластунів: Богдан Олійник і Іван Стадник.

Праця в чоловічій коші була велика. У липні минулого року 23 юнаки відбули двотижневий вишкільний табір під шатрами до 1-ої юнацької проби в Сіба Біч. Команда юнацького табору була така: командант першого тижня пл. сен. Мирон Стефанів, другого — ст. пл. Богдан Олійник. Заступником командантів був інж. Любомир Дитиняк. Бунчужним був пл. юн. Ростислав Дмитрук, а технічним референтом пл. юн. Ігор Тодорук. Новацький табір відбуло 18 новаків. Команданткою новацького табору була пл. сен. Ольга Манастирська. Братчиками — виховниками були юнаки: Мирон Базюк, Орест Кейзан, Григорій Федун і Юрій Маївський.

Звіт Станичного ст. пл. Івана Стадника від 10 лютого 1960 року до 2-го вересня того ж року відчитав пл. сен. Ярослав Іванусів:

Виконуючий обов'язок станичного сповняв від 2-го вересня 1960 р. до 17 лютого 1961 р. пл. сен. Петро Саварин, як перший заступник Станичного. З його звіту видно, що 1 вересня 1960 р. підписано договір купна Пластового Дому в Едмонтоні. Ціна його 15,500 дол., а направа і влаштування ще

1,500 дол., себто разом 17.000 дол. На це склали найбільше сеніори та працюючі пластуни, по більшості по 100 дол. кожний. До цього спричинився також Пласт-Прият, тоді під головуванням інж. Василя Горбая, Будівельний Комітет під проводом пл. сен. Василя Кунди та поодинокі українські громадяни. На 1 листопада Станиця гостила в себе письменника та автора стрілецьких пісень Романа Купчинського з Нью Йорку. Окрім цього щомісячна лотерія та виграша якоїсь книжкової нагороди з “Арки” в Едмонтоні старанням інж. Любомира Дитиняка принесла теж деяку суму на Пластовий Дім.

Підсумувавши здебільшого звернення коштів за книжечку “Шляхом 10-річчя”, виглядало на перший погляд, що Станиця, витративши 776 дол. і 13 центів на 1000 примірників цієї праці, одержала лише 271 дол. і 50 центів, розіславши всього 500 прим. На думку пл. сен. Василя Кунди, нібито Станиця понесла фінансову втрату, не є конечно вірно, бо це допомогло зібрати більше грошей від батьків пластунів, давши їм у винагороду книжку. На черговий рік вибано нову Станичну Старшину в такому складі: Станичний — пл. сен. Петро Саварин, перший заступник Станичного в господарських справах і представник до Едмонтонського Відділу КУК-у пл. сен. Василь Кунда, другий заступник у виховних справах — пл. сен. Мирон Стефанів, скарбник — пл. сен. Михайло Наконечний, писар — ст. пл. Оксана Хом’як, кошова — ст. пл. Надія Олійник, кошовий — ст. пл. Богдан Олійник, гніздова — пл. сен. Ольга Манастирська, гніздовий — пл. юн. розв. Мирон Базюк, господар — пл. юн. розв. Андрій Федунік і вільний член Станичної Старшини — пл. сен. Михайло Хом’як. Провірна Комісія: пл. сен. Ярослав Іванусів — голова; члени: пл. сен. Марія Дитиняк і пл. сен. Олександр Роїк.

1961 рік проходив під гаслом підготовки до 100-річчя з дня смерти Шевченка у зв’язку з відкриттям пам’ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпезі в днях 8-9 липня та участі в ньому Пласту. Окрім того Пласт готувався до Золотого Ювілею (50-річчя існування) та до Ювілейної Зустрічі в днях 9-15 липня 1961 року. “Крайова Пластова Старшина в Торонті засипала Станицю горою інструкцій і наказів — як писав у своєму дописі до “Українських Вістей” — пл. сен. Петро Саварин. Все було розроблене до найменших деталей... Сьогодні приходиться тільки дивуватися, що юнацтво і старше пластунство — а це вони були дійсними учасниками тих святкувань, а не сеніори і новацтво — дало собі з тим усім раду, побіч своїх нормальних зайнять в школах”.

Зі 140 едмонтонських пластунів 60 взяло участь у святковому відкритті пам’ятника Шевченкові у Вінніпезі, а 42 в Ювілейній Зустрічі в Кемп Мортон коло Вінніпегу в днях 9-15 липня. Едмонтонське пластунство підготувало і видало друком одноднівку про перший період Пласту, 1911-1914 ро-

ках, яку написав пл. сен. М. Хом'як і яку роздано потім у Вінніпезі поміж пластуномством. Дня 8 липня пластуни з Едмонтону взяли участь в церемонії під сенотафом, у фестивалі "Українська Молодь Шевченкові", 9 липня у відкритті пам'ятника та в поході до нього. У фестивалі виступило біля 200 пластунок з вільноручними вправами, хороводами (понад 200 пластунок знову) та народними танками. Пластуни виступили з будовою веж, а пластун Олег Кандиба виголосив "Молодь на сторожі ідеалів Шевченка". Всіх учасників на відкритті і на Зустрічі було біля 450. Сама Зустріч тривала цілий тиждень за таким пляном: 10 липня — розтаборення, 11 — відкриття Зустрічі, День Дружби, 12 — спортовий день, 13 — зайняття в таборах, підготовка ювілейного дня, 14 — ювілейний день під гаслом "Шляхами 50-річчя Пласту" і святкова Ювілейна Ватра та 15 липня — закриття Зустрічі. Найкращим днем Зустрічі був спортовий день. Станиця з Едмонтону здобула в спорті друге місце по Торонті, а Вінніпег — третє: Торонто здобуло 256 точок, Едмонтон — 56, а Вінніпег — 49,5 точок. Перші місця з едмонтонців здобули: Григорій Федун (мет кулею), Маруся Хом'як (біг), Євген Стефанів (скок угору) та Христя Татчин (скок у далечинь). Були й другі та треті місця. У відбиванці Едмонтон здобув друге місце. За будову шатер теж дістав признання, що є заслугою пл. сен. Мирона Стефанова, який навчив юнацтво ставити шатра. У "кадрі виховників" для новацтва і юнацтва з Едмонтону взяло участь 7 юнаків і 12 юначок та старших пластунок. На Зустрічі були такі Станиці: Вінніпег, Торонто, Монреаль, Гамільтон, Бофало, Саскатун, Чікаго і Едмонтон.

Курси Українознавства, створені 5 років тому старанням голови Пласт-Приятю М. Хом'яка під керівництвом спершу м-гра Ю. Стефаніка, а по 2-3-ох місяцях проф. Романа Березовського (який є ним дотепер), мали в 1961 р. 70 учнів у 4-ох клясах. Учителями були в тому році: Петро Саварин, Ярослав Росляк, Михайло Хом'як, Олександра Єндик, д-р Любослав Байрак, інж. Любомир Дитиняк, проф. Іван Кейван, Юрій Гаморак і Степан Грох. Головою Батьківського Комітету був п. Григорій Йопик. На святі 1-го листопада 1961 р. найстарша стажем сеніорка Станиці п-і Софія Климкович перевела відновлення присяги від таких сеніорів: Оксана Прокон, Марта Лишак — Цимбаліста, Марія Дитиняк, Михайло Хом'як, Мирон Стефанів, Ольга Саварин, Надія Цинцар і Олександр Роїк. Пл. сен. Петро Саварин відновив був свою сеніорську присягу раніше.

Найбільшим зовнішнім виступом пластової молоді на сцені в 1961-му році це була казка "Білосніжка і сім карликів", яку підготували Новачки і Новаки під керівництвом пл. сен. Ольги Манастирської-Гніздової. Прем'єра відбулася була в залі УНДому 26-го листопада з великим успіхом. Повторення

її відбулося в залі УНО дня 10 грудня о год. 7.30 веч. з нагоди “Тижня Пластуна”.

На домагання КПС з Торонта Станичний пл. сен. Петро Саварин подав такий чисельний стан Станиці на 4-го січня 1962-го р.: новаки — 38, новачки — 34, юнаки — 26, юначки — 15, старші пластуни — 2, старші пластунки — 11, сеніори — 21. Разом 147.

Чотирнадцяті загальні річні збори Станиці відбулися 17 лютого 1962 р. у Пластовій Домівці в присутності 17 управлених до голосування та 16 членів юнацтва-гостей. Предсідником Зборів вибрано пл. сен. Ярослава Іванусева, а секретарем пл. сен. Олександра Роїка. За жіночий Кіш звітувала ст. пл. Надія Олійник — Кошова. Зв'язковою Коша була ст. пл. Оріся Іванусів. Осередкові старших пластунок: ст. пл. Люба Муринка до 1 грудня 1961 р. а від 1 грудня ст. пл. Ірка Апонюк. Стан Коша 59. Старші пластунки (8) взяли участь у Ювілейній Зустрічі в Вінніпезі в числі 5, а в вересні відбули однотижневий мандрівний табір “Під вічними снігами”. Окрім того взяли участь у Пластовім Фестивалі у вересні. Курінь юначок ім. Уляни Кравченко складався з 3-ох гуртків: “Маки” (5 чл.) — гурткова пл. юн. Христа Татчин, виховниця — ст. пл. Ірка Апонюк; “Чайка” (9 чл.) гурткова пл. юн. Мотря Янда, виховниця — ст. пл. Рома Стефанів; “Соловейки” (5 чл.) — гурткова пл. юн. Маруся Кухаришин, виховниця — пл. сен. Марія Татчин. Курінною була пл. юн. Христа Татчин, а писарем пл. юн. Маруся Венгрюк. Новацьке Гніздо “Працьовиті” творило 5 роїв у числі 32: “Білки” (6 чл.) — виховниця ст. пл. Надія Олійник; “Соловейки” (8 чл.) — виховниця ст. пл. Люба Муринка; “Сніжинки” 6 чл.) — виховниця пл. юн. Туся Йопик; “Грибочки” (6 чл.) — виховниця пл. юн. Маруся Венгрюк; “Зозульки” (6 чл.) — виховниця пл. юн. Ляриса Пшоняк. Гніздовою і виховницею новачок була пл. сен. Ольга Манарстирська. Рух членства коша: вибуло 3, прибуло 11. Новацький табір відбувся в Сіба Біч в днях 1-15 липня, який відбуло 32 членів новацтва. Команданткою новацького табору була пл. сен. Ольга Саварин, писар: ст. пл. Наталка Доброліж, бунчужним пл. юн. Олег Ніньовський, а інтендантом пл. сен. Петро Саварин. Виховницями були юначки: Христа Татчин, Ляриса Пшоняк, Туся Йопик; виховниками юнаки: Орест Барабаш, Андрій Базюк і Юрко Єндик. Гутірки для новачок упродовж року були такі: Мати і Мати-Україна, Шевченко, Великодні Звичаї, Різдвяні Звичаї, 1-ше Листопада, та 22-ге Січня.

Чоловічий кіш числив 64 члени. Рух членства: вибув 1, прибуло 4. Старшопластунський стан у Станиці змалізів був звітового минулого року до одного члена (Богдан Олійник). Юнацький курінь ім. Максима Кривоноса складався із чотирьох гуртків і мав 34 члени. Курінним був пл. юн. Олег Ніньовський, а писарем пл. юн. Ростислав Дмитрук. Гуртки юнаків: “Со-

коли” (9 чл.); “Вовки” (8 чл.); “Орли” (8 чл.); “Яструби” (9 чл.). Їхніми виховниками були: пл. сен. Мирон Стефанів, ст. пл. Богдан Олійник, пл. юн. розв. Мирон Базюк і пл. юн. розв. Ростислав Дмитрук. Новацьке Гніздо “Лісове Царство” мало 30 новаків і складалося із 3-ох роїв: “Тигри” (12 чл.); “Медведики” (10 чл.) і “Зайчики” (8 чл.). Новацькі виховники: Андрій Базюк, Мирон Базюк, Олег Ніньовський, Юрій Майвський, Ігор Тодорук і Андрій Федунік. Всі розвідчики. Зі звіту Станичного Писаря довідуємося, що в минулому році було 6 сходин Станичної Старшини. До Станиці прийшло 44 листів, вислано 23.

Зі звіту Станичного пл. сен. Петра Саварина видно, що становище, яке займає кожний Станичний повинно бути за його словами”... більше адміністративно-репрезентаційним” — і як далі він говорить: — Признаюся, що у виховну працю я майже не вглядав, — раз тому, що наші друзі кошові і гніздові, виглядало, давали собі раду, подруге тому, що просто не мав часу, побіч фін.-господарських домівкових справ... Обов'язки представника до КУК-у сповняв я теж до сьогодні, тільки тому, щоб як кажуть, “не випрягати коней серед води”. (Гляди “Звіт заступника станичного від 1.9.1960 до 17. 2. 1961”). Проте докладна хроніка станичного щодо всіх підприємств Станиці, кошів, гуртків, чи представників, де взяло участь Пластове Братство, є кольосальним джерелом (матеріалом) для історії Пласту в Едмонтоні, пером одного тільки Станичного:

1. Свято Юрія в Сіба Віч — 21. 5. 1961 р.
2. Сеніорська Забава 22. 5. 1961 р.
3. Дитяча Забава в вишивках 28. 5. 1961 р.
4. Вінніпезький Здвиг 10-15. 7. 1961 р.
5. Літній Новацький Табір 22. 7. — 5. 8. 1961 р.
6. Пластовий Фестин 17. 9. 1961 р.
7. “Кава Пласт-Приятю” 15. 10. 1961 р.
8. Листопадове Свято 1. 11. 1961 р.
9. “Тиждень Пластуна” 19-26. 11. 1961 р.
10. Казка “Білосніжка і 7 Карликів” 26. 11 і 10. 12. 1961 р.
11. Святий Миколай 19. 12. 1961 р.
12. Коляда 24. 12. 1961 р. і 10. 1. 1962 р.
13. Свічечка 6. 1. 1962 р.
14. Панахида по Сірому Левові 4. 2. 1962 р.
15. Вистава “Попелюшка” — 11. 2. 1962 р.
16. Розпродаж 10-ти прим. творів Шевченка між пластунами старанням Станичного. Осередок Праці Сеніорів під проводом Осередкової пл. сен. Ольги Саварин вибився був у звіттовому році своєю працею й діяльністю на перше місце. в Канаді. Домівкою Пласту користувалися в минулому році такі організації та клуби:

1. Літературно-Мистецький Клуб
2. Товариство Інженерів
3. Курси Українознавства
4. Українське Академічне Студентське Товариство "Зарево".

На черговий рік нову Станичну Старшину вибрано в такому складі: станичний — пл. сен. Петро Саварин, заступник станичного — пл. сен. Василь Кунда, писар — ст. пл. Люба Муринка, скарбник — пл. сен. Михайло Наконечний, референт преси — пл. юн. Ксеня Аронець, господар — ст. пл. Богдан Олійник, кошова — пл. сен. Марія Дитиняк, кошований — пл. сен. Мирон Стефанів, гніздова пл. сен. Ольга Манастирська, гніздовий — пл. сен. Тарас Слабий, зв'язкова Куреня — ст. пл. Оріся Іванусів і заступник кошової — ст. пл. Надія Олійник. Провірна Комісія: пл. сен. Ярослав Іванусів — голова, члени: пл. сен. Надія Цинцар і пл. сен. Олександр Роїк. На цих зборах гостем був пл. сен. д-р Богдан Кордюк з Мюнхену, член Куреня "Лісових Чортів", що саме тоді приїхав до Едмонтону.

У 1962-му році Станиця знову успішно виставила на сцені УНО в неділю 11 лютого ввечері п'єсу "Попелюшка" на 4 дії пера пані Лесі Хом'як у підготовці гуртка юначок "Чайки" під проводом ст. пл. Роми Стефанів.

Пластовий табір "Євшан-Зілля" відбувся в Сіба Біч в днях 30 червня — 14 липня з участю 100 пластунів та їх виховників. 81 учасників було пластового юнацтва і новацтва, а 19 членів команди і виховників. Команданткою новацьких таборів була пл. сен. Ольга Манастирська; табору юначок — пл. сен. Ольга Саварин, а юнаків — пл. сен. о. Богдан Ганушевський. Таборовим інтендантом був пл. сен. Петро Саварин. Новацький табір тривав 2 тижні, юнаків 8 днів, а юначок 10 днів. Гаслом цього табору було "Шануй минуле і приготуйся до майбутнього", а таборовою відзначкою — на зеленому тлі жовта кобза.

Новаків було 23, новачок — 34. Бунчужним був пл. юн. Орест Барабаш, а писарем і санітаркою перший тиждень — пані Тамара Стефанів, а 2-ий ст. пл. Оріся Іванусів. Братчиками були юнаки: Ростислав Дмитрук і Андрій Базюк, Орест Барабаш, Юрій Єндик, Роман Грох. Сестричками: пл. сен. Надія Цинцар і юначки: Христя Татчин, Ляриса Пшоняк, Туся Йопик, Маруся Венгринюк і Дарія Іванусів.

На таборі юначок було 13 учасниць і 3 члени команди: командантка — пл. сен. Ольга Саварин, бунчужна — ст. пл. Рома Стефанів і писар — ст. пл. Ірина Апонюк. На таборі юнаків було 11 таборовиків і булава табору зложена із команданта пл. сен. о. Богдана Ганушевського, бунчужного пл. розв. Гриця Федуна і писаря пл. розв. Ореста Кейвана. Інструкторами були: пл. сеніори — Мирон Стефанів, Петро Саварин і о. Богдан Ганушевський.

Влаштування зустрічі і спільних таборів із поїздкою в гори в липні 1963-го року, зродилася серед Едмонтонської Станиці, інспіраторами чого були кошова пл. сен. Марія Дитиняк, кошовий пл. сен. Мирон Стефанів, гніздова пл. сен. Ольга Манастирська та обидвоє старші пластуни Дарія і Юрій Даревичі, останні двоє недавні ще мешканці Вінніпегу. Про це знаходимо першу згадку в протоколі ч. 4 з 26-го вересня 1962-го року. Затягнуто було спільне таборування 3-ох Станиць західньої Канади: Вінніпегу, Саскатуну та Едмонтону. Оригінальною ідеєю було відбути вперше кількадедний табір у Скелістих горах, поїздка до курортного місця Маету коло Джесперу в Алберті та на закінчення Пластової Зустрічі 3-ох Станиць — влаштування бенкету в найкращій українській залі Едмонтону УНО дня 12-го липня, оглядин Едмонтону в суботу 13 липня перед роз'їздом усіх пластунів додому.

Серед горячого приготування кошами й цілою станицею до великої Зустрічі в 1963-му році, на 7-го лютого 1963-го року відходить у вічність батько колишнього кошового з попередніх каденцій бл. п. о. Володимир Стефанів. Станиця бере участь у похороні, жертвує 20 доларів на український сиротинець у Мондері замість квітів на могилу та висловлює співчуття цілій рідні о. Стефанова на руки сина — пл. сен. Мирона Стефанова.

П'ятнадцять річні загальні Збори Станиці відбулися 15-го лютого 1963-го року у Пластовому Дому у присутності 29 членів управлених до голосування та 2-ох юначок. Предсідником Зборів вибрано пл. сен. Ярослава Іванусева, а секретарем ст. пл. Юрія Даревича — Чока. Пл. сен. Михайло Наконечний сказав, що Осередок Сеніорів має 24 члени, Осередок старших пластунок 8 і 2-ох старших пластунів і, що тільки ці голоси числяться. На пропозицію Кошового пл. сен. Мирона Стефанова, присутнім членам юнацького гуртка "Соколи" признано голосування і тому ці збори й голосування були правосильні. Звіт Станичного писаря виказує, що в минулому році було 5 сходин Станичної Старшини. До Станиці прийшло 69 листів, 40 обіжників та 3 комунікати. Вислано 41 листів і 90 летючок до родичів у різних справах. Більшість листів відносилася до справи Зустрічі в липні 1963-го року.

Жіночий Кіш мав 65 членів. Кошовою була пл. сен. Марія Дитиняк. Осередковою старших пластунок і зв'язковою була ст. пл. Оріся Іванусів, а гніздовою пл. сен. Ольга Манастирська. Осередок старших пластунок числив 7 членів. Курінь юначок ім. Уляни Кравченко мав 20 членів і складався із 3-ох гуртків: "Чайки" (8 чл.) — гурткова пл. уч. Туся Йопик, виховниця ст. пл. Рома Стефанів: "Волошки" (7 чл.) — гурткова пл. уч. Галя Горбай, виховниця пл. сен. Марія Татчин: "Маки" (5 чл.) — гурткова пл. уч. Ляриса Пшоняк, виховниця: до червня 1962 р. — ст. пл. Ірка Апонюк, від червня — пл.

сен. Марія Дитиняк. Курінною була пл. уч. Дарія Іванусів, писарем пл. уч. Маруся Венгринюк, а зв'язковою ст. пл. Оріся Іванусів. Новацьке Гніздо "Працьовиті" числило 38 новачок, з того було 20 прихильниць, 2-оє жовтодзубів, 3 юні орлята та 13 орлят. В Гнізді було 4 рої: "Білкі" (13 чл.) — виховниця ст. пл. Янда Дзвінка: "Фіялки" (8 чл.) — виховниця пл. уч. Дарія Іванусів: "Чорнобривки" (5 чл.) — виховниця пл. уч. Маруся Венгринюк та "Підсніжки" (12 чл.) — виховниця пл. юн. Туся Йопик. В минулому році 3 старші пластунки: Надія Олійник, Рома Стефанів та Оріся Іванусів одержали 3-тє пластове відзначення. Юначки: Дарія Іванусів, Маруся Венгринюк і Туся Йопик одержали 4-тє пластове відзначення — всі 6 за виховну працю.

Чоловічий Кіш ім. Тараса Чупринки числив 64 члени. Кошовим був пл. сен. Мирон Стефанів, а заступником Кошового ст. пл. Гриць Федун. Гніздо новаків "Лісове Царство" мало 30 новаків і складалося із 3-ох роїв: "Леви" (7 чл.) — виховник пл. сен. Тарас Слабий: "Тигри" (9 чл.) — виховник пл. юн. Андрій Базюк; "Медведики" (14 чл.) — виховники: пл. юн. Юрій Єндик і пл. юн. Юрій Хома. Курінь ім. Максима Кривоноса мав 32 юнаки і складався із 4-ох гуртків: "Соколи" (12 чл.) — впорядник пл. сен. Мирон Стефанів; "Вовки" (6 чл.) — впорядник ст. пл. Богдан Олійник; "Орли" (6 чл.) — впорядник ст. пл. Мирон Стефанів і "Яструби" (8 чл.) — впорядник пл. розв. Мирон Базюк. Курінним був пл. юн. Олег Нінювський. Юнак Андрій Базюк одержав 3-тє пластове відзначення, а Мирон Базюк і Ростислав Дмитрук — 4-тє. Заступник Станичного і представник Пласту до КУК-у пл. сен. Василь Кунда сказав, що Пластовий Дім коштує вже 18 і пів тисячі доларів, а Пластова Оселя в Сіба Біч має вартости теж 6 тисяч доларів, отже Пластове майно вносить уже близько 25 тисяч доларів. Два старші пластуни: Богдан Олійник і Юрій Даревич не творили старшопластунського Осередку.

Зі звіту Станичного пл. сен. Петра Саварина видно, що Пласт знову брав участь кошами, гніздами, гуртками, або репрезентацією в численних громадських імпрезах, виступах, а це вказує на те, що Пластові не чужа жодна громадська культурно-репрезентативна ділянки:

1. Чайок Сеніорів — 29. 5. 1962 р. (Відкрила п-ї Грина Павликовська).
2. Літній табір — 30. 6. — 15. 7. 1962 р.
3. Участь у ювілею о. сен. Богдана Ганушевського — 19. 8. 1962 р.
4. Участь у ювілею УНО — 30. 9. 1962 р.
5. Вечірка для пл. сен. д-ра Любомира Романкова, колишнього виховника, гніздового, кошового та Станичного в Едмонтоні.

6. 1-ше Листопада — 1. 11. 1962 р.
7. Чайок Пласт-Приятю — 11. 11. 1962 р.
8. З'їзд ЛУКЖ — 14-15. 11. 1962 р. (Передали привіт).
9. Участь у бенкеті в честь Амброзія Головача, першого міністра українця в провінційному уряді Алберти.
10. Андріївський Вечір в УНО — 8. 12. 1962 р.
11. Зустріч на Вовчій Тропі коло Нью Йорку, де було кілька членів з Едмонтонської Станиці.
12. З'їзд КУПО, де був пл. сен. Василь Кунда.
13. Участь у ювілею пл. сен. о. Володимира Тарнавського — 9. 12. 1962 р.
14. 150-річчя о. Маркіяна Пашкевича (Станичний дав текст на радіву і концертну програму).
15. Участь у відкритті української школи при парафії св. Юрія Переможця — 18. 12. 1962 р.
16. "Свято-Миколаївська імпреза" — 22. 12. 1962 р.
17. Коляда — 24. 12. 1962 р. — 10. 1. 1963 р.
18. Новорічна Забава Сеніорату — 12. 1. 1963 р.
19. Зустріч з КПС, де взяв участь Станичний пл. сен. Петро Саварин 20. 1. 1963 р.
20. Свято Державности — 22. 1. 1963 р.

Станичний одержав около 60 листів і відповів самий на 38, а на решту — Станичний Писар ст. пл. Люба Муринка.

На черговий 1963 рік вибано Станичну Старшину в такому складі: Станичний — пл. сен. Петро Саварин, заступник і представник Пласту до КУЖ-у пл. сен. Василь Кунда, писар — ст. пл. Дзвінка Янда, референт преси — пл. сен. Ольга Саварин, кошова — пл. сен. Марія Дитиняк, кошовий — ст. пл. Богдан Олійник, гніздова — пл. сен. Ольга Манастирська, гніздовий — пл. сен. Тарас Слабий, зв'язкова Жіночого Куреня — ст. пл. Дарія Дарезич. Господарі Станиці тепер стали панове: Степан Шкоропад і Петро Ніньовський із Пласт-Пияту. Вільні члени Станичної Старшини пластуни-розвідчики: Мирон Базюк і Ростислав Дмитрук. Провірна Комісія: сеніори — Мирон Стефанів, Софія Климкович і Оксана Крайківська.

Дев'ять днів по Річних Зборах Жіночий Кіш і Гніздо дали великий весняний концерт в залі УНО дня 24-го лютого 1963 р. Пісні та деклямації авторства пл. сен. Ольги Манастирської склали більшість програми.

По відбутті успішного пластового весняного концерту в УНО на 24-го лютого 1963-го року, Станиця готується до Зустрічі 3-ох Станиць Західної Канади та зв'язаними з ними літніми таборами. В цій справі почалося численне листування між Станицями в Вінніпезі, Саскатуні та Крайовою Пластовою Старшиною в Торонті. Одержавши згоду КПС з Торонта про те, що господарем Зустрічі буде її ініціатор — Едмонтон, треба було добитися згоди 2-ох інших Станиць що до поалагодження плянів і характеру спільного таборування та Зустрічі.

В пляні Едмонтонської Станиці було відбути спільний табір характеру пластових вмілостей, натомість Вінніпезька Станиця настоювала на тому, щоб табір мав характер вишкільний до підготовки до 1-ої та 2-ої пластових юнацьких проб. Після численного і довгого переговорювання всі 3 Станиці погодилися на табір “пластових вмілостей”, замість підготовки до юнацьких проб. Новиною цьогорічного пластування була пропозиція д-ра Петра Остапчука з Сейнт Полу в Міннеаполісі, ЗДА, щоб до пластового товариства долучити українську молодь з його місцевості, організованій в “Молоді Української Національності” (МУН). Станичний Едмонтонської Станиці пл. сен. Петро Саварин відразу дав свою згоду і заявив, що “витатимемо Вас, Друзі, як своїх побратимів — пластунів...”, але поради йому, щоб одержав на це згоду КПС з Торонта. Крайова Пластова Старшина порадила д-рові Остапчукові одержати такий дозвіл із Америки, де вони належать територіяльно. Це полагоджено позитивно для обидвох сторін і Едмонтон остаточно запросив і юнаків із МУН-у, в Сейнт-Полі, Америка, на спільні пластові табори та Зустріч в днях 29 червня — 13 липня 1963-го року в Алберті.

В (передзустрічево-таборувальній) підготові до великих пластових днів у липні, Станиця не менш енергійно працює внутрі Станиці, збирає фонди на 11-те Світове Джемборі, яке мало відбутися в днях 1-11 серпня 1963-го року на Маратонських полях коло Атен у Греції і де Пласт готувався взяти якнайчисленнішу участь, щоб репрезентувати там не тільки Український Пласт, але взагалі Україну. На цю ціль Станиця збрала між собою 118 доларів. На запрошення КПС взяти участь у конференції пластових провідників в Торонті в днях 20 і 21-го квітня, Станиця взяла участь, але тільки кореспонденційно. Справи збирання передплат на журнали: “Готуйсь” і “Юнак” також були на деннім порядку і їм Станиця удіяла також належну увагу. Жодна ділянка пластової праці й діяльності не була занедбана і все йшло своїм нормальним руслом, побіч запланованої Зустрічі 3-ох Західних Станиць Канади та спільного таборування в Сіба Біч на пластовій оселі та поїздки в гори Алберти. Сама тільки кореспонденція Станичного пл. сен. Петра Саварина і відповіді від цих Станиць окрім листування станичного писаря, ст. пл. Дзвінки Янди, в справі цієї Зустрічі начислює 75 листів. До цього треба ще вчислити в кореспонденцію кошів і кошових, то напевно переїде сотню листів та обіжників у цій справі.

Зустріч відбулася у пластовому таборі в Сіба Біч, Алберта, в днях 29 червня — 1 липня 1963 р. Командантом Зустрічі був Станичний Едмонтону пл. сен. Петро Саварин, бунчужним — пл. сен. Мирон Стефанів, а писарем — ст. пл. Юрій Жеребецький із Саскатуну. Хорунжі до українського національного прапору були: Оробко, Мудрий і Шулякевич. До

канадського прапору: Ковальська, Юзек і Фелипів. До звіту стало понад 190 осіб пластової молоді. За Вінніпезьку групу відповідав пл. сен. Роман Сенчук і пл. сен. Іванна Качор, за Саскатунську пл. сен. о. Володимир Івашко, що є рівночасно і першим заступником КПС на Канаду, за Сейнтполську молодь МУН-у д-р Петро Остапчук (5 осіб), а за Едмонтонську — Станичний пл. сен. Петро Саварин. Зустріч витали: КУК, УНО, СУМ, ЛВУ, УСС, Пласт-Прият та численні гості. Цю Пластову Зустріч, життя в таборі та бенкет в УНО на 12-го липня по повероті з гір, Едмонтонська Станиця сфільмувала старанням п. Т. Федорука з ініціативи голови Пласт-Прият п. Григорія Йопика, що є власністю Едмонтонської Станиці. Окрім цього ці табори, а особливо новацькі, також сфільмував колишній активний пластує з Едмонтона п. Роман Литвинець. Все це поруч численного листування є надбанням Пласту для його історії. Цього дня видано наказ ч. 1.

Теренова гра-змаг відбулася 30 червня пополудні. Перше місце здобув гурток старшого юнацтва з Вінніпегу, а з молодшого юнацтва перше місце здобув гурток "Калина" з Едмонтоу. На 1-го липня відбулися загальні спортові змагання під проводом пл. сен. о. Володимира Івашка та пл. сен. Віри Кунди. Перше місце здобула Вінніпезька Станиця (50 пунктів), друге — Саскатунська (47 і пів пункта) і третє — Станиця з Едмонтоу (40 і пів пункта).

Табір юнаків мав 49 учасників, 6 інструкторів-виховників, пластовий таборовий капелян о. сен. Володимир Івашко і пл. сен. Роман Сенчук, відповідальний за Вінніпезьку групу, разом 57 осіб. Інструкторами проб умілости були: перша поміч — ст. пл. Всеволод Чубатий із Вінніпегу, таборництво — пл. сен. Мирон Стефанів, дроворубство — ст. пл. Богдан Олійник і піонерство — ст. пл. Юрій Даревич — усі з Едмонтоу. Пробу умілости із альпіністики перевели адв. Ярослав Росляк і д-р Любослав Байрак, обидва з Едмонтоу. Командантом табору юнаків був ст. пл. Богдан Олійник, бунчужним табору — ст. пл. Григорій Дмитришин із Вінніпегу, а писарем ст. пл. Юрій Жеребецький зі Саскатуну. Гутірки дали: пл. сен. о. Володимир Івашко, пл. сен. Роман Сенчук і пл. сен. Софія Климкович. Відзнакою табору була форма гуцульської крисані. Табір юначок "Цвіт папороті" складався із 83-ох осіб, в тому числі було 70 юначок, 10 виховниць і 3 юначки-мунівки зі Сейнт-Полу. Два юнаки-мунівці зі Сейнт-Полу таборували в таборі юнаків. Така кількість відбула табір в Сіба Біч і гірський у горах з обидвох таборів. Команданткою табору юначок була ст. пл. Дарія Даревич з Едмонтоу, бунчужною — ст. пл. Рома Стефанів, теж з Едмонтоу, писарем ст. пл. Ляриса Гвоздулич із Вінніпегу, а господарем пл. юн. Рожа Козак зі Саскатуну. Інструкторами-виховницями були: таборництво — пл. сен. Віра Кунда, сигналізування — пл. сен. Марія Татчин, піонерство — ст. пл. Рома Стефанів, фізична

справність — ст. пл. Христя Гнатів, журналістика — пл. сен. Михайло Хом'як. Ті самі особи мали гутірки із юначками. В час таборування відбулась теж кадра новацьких виховників під проводом пл. сен. Іванни Качор із Вінніпегу в якій взяло участь близько 25 осіб. Гутірки давали: пл. сен. Іванна Качор, пл. сен. Софія Климкович, пл. сен. Ольга Манастирська, пл. сен. Роман Сенчук і старші пластунки: Дарія Даревич, Христя Гнатів, Ляриса Гвоздулич. Відправу пластових провідників провів пл. сен. Роман Сенчук з Вінніпегу з участю 20 осіб, де обговорено ряд пластових справ і проблем. Було троє сходи. Прогулька в гори і зв'язана з нею чотироденна мандрівка — перша того роду мандрівка пластунів у Канаді — відоулася в днях 7-10 липня під проводом досвідчених альпіністів: адвокатів Ярослава Росляка, Вільямса і д-ра Любослава Байрака. Ярослав Росляк віз гутірки з пластунами на тему гірського мандрівництва й альпіністики, а д-р Байрак, проф. геології в Албертському Університеті та найкращий знавець гір, дав гутірки на тему будови Скелистих гір в Алберті. У четвер 11 липня пластунство завітало до купелевої місцевости Міету, а в п'ятницю 12 липня повернулося до Едмонтону на бенкет у залі УНО. В суботу 13 липня відбулися оглядини Едмонтону та офіційний роз'їзд додому, але деякі пластуни залишилися в Едмонтоні довше. Цей табір підготовляли окремі комітети, Коші, такі сеніори і старші пластуни як: Марія Дитиняк, Мирон Стефанів, Ольга Манастирська, Дарія і Юрій Даревичі, Віра і Василь Кунди, Богдан Олійник, пластприятелі на чолі з п. Григорієм Йопиком, пластові господарі пп. Петро Нінювський і Степан Шкоропад, а інтендантом для всіх таборів був ісамий Станичний пл. сен. Петро Саварин, що доставляв майже щоденно свіжі харчі та інший таборовий інвентар. Пл. сен. Ярослав Іванусів з дружиною трудився дуже багато для табору, а його дружина завідувала перший тиждень безкорисно пластовою кухнею. Таборовим лікарем був д-р Метелій Снігурович, а лікарську передтаборову перевірку зробив д-р Василь Іванець. Бенкет в УНО влаштувала Станія Пласту з Едмонтону з поміччю ОУК за що відповідала пл. сен. Софія Климкович, а їй помагали пані з Пласт-Приюту.

Побіч усіх тих головних таборів на пластовій оселі відбувся двотижневий новацький табір “Дзвіночки з України” в днях 29 червня — 13 липня під проводом командантки пл. сен. Ольги Манастирської. Членами кадри виховниць були сеніорки: Ольга Манастирська, Надія Цинцар, Ольга Саварин і Марія Дитиняк. Помічниками виховниць були: п-і Тамара Стефанів, сеніори: Василь Кунда та Олександр Роїк. Пл. сен. Василь Кунда був інтендантом новацького табору в останніх днях його таборування та значно поліпшив таборову господарку, побудувавши самий стояки на мидниці коло потічка та багато нового коло таорової кухні. Новацькому таборові помагали в вихованні ще інж. Любомир Дитиняк, юна-

ки: Олег Нінювський та Мирослав Когут. Відзнаку Зустрічі спроектував і виконав інж. Любомир Дитиняк. У таборі було 20 назачок і 21 новаків. Діти були поділені на рої: "Лілеї", "Калинські ягідки", "Орли" та "Вовки". Програма табору була побудована на пробах умілостей, а гаслом табору було: "Плекай свою рідну мову". Табір відвідали два українські Владки: Кир Ніль Саварин і архієпископ Андрій Метюк, обидва з Едмонтону.

На зовнішньому відтинкові Пласт даліше брав участь де тільки міг. 1-го вересня 1963 р. СУМ в Едмонтоні святкував 15-річчя свого постання в Канаді. З тієї нагоди місцева Станиця СУМ-у влаштувала бенкет в залі УНДому, де Пласт офіційно репрезентував Станичний пл. сен. Петро Саварин із дружиною. Друга українська організація молоді постала в лютому 1949 р. в Едмонтоні і сьогодні має теж 174 члени в Едмонтоні. Ці дві молодечі організації борються за збереження душі української молоді в Канаді і на терені Едмонтону мають сьогодні по 170 членів кожна.

В Українському Дні, який відбувся старанням КУК-у на 8-го вересня 1963 р. в Елк Айленд Парку коло Едмонтону взяли участь усі українські молодечі організації, а між ними Пласт у кількості 62 пластунів. Дефіляду всієї молоді перевіз пл. сен. Мирон Стефанів перед 8-тисячною українською публікою та найвищими церковними та світськими достойниками. Старша пластунка Наталка Доброліж вивела хороводи з 8-ма юначками власного укладу з гуртка "Чайки". У контексті популярности пластунка-юначка Христя Йопик продала квитків на суму понад 600 доларів і вийшла королевою популярности, на забаві молоді в УНО — 14 вересня 1963 р. де брали участь такі українські молодечі організації: УКЮ, СУМК, СУМ, і Пласт. МУНО підтримало кандидатку Пласту юнку Христю Йопик. Через сплату Пластового Дому та коштовних таборів і Зустрічі 3-ох Станиць Західної Канади, Станиця не змогла цього року наразі нічого регулярно жертвувати на науковий Осередок у Сарселі, Франція, на що КПС, починаючи з червня 1963-го року, посилає місячну дотацію в сумі 250 доларів, проте Станиця й на даліше утримує українську школу в Нойштаті, Німеччині, де навчається 12 дітей під проводом учителя Петра Поперчного (17 і пів доларів місячно впродовж 13 років).

На чайному прийнятті Пласт-Приюту в залі УНО 22 вересня 1963 р. голова цієї організації п. Григорій Йопик сказав, що "вся українська молодь повинна належати до молодечих організацій", а станичний пл. сен. Петро Саварин закликав батьків записувати дітей до Пласту. Документальний фільм про пластову зустріч висвітлив п. Т. Федорук. Новачки — Наталка Лишак і Галя Гуглевич віддеклямували два вірші пера пластової поетки пл. сен. Ольги Манастирської. Було кіль-

касот людей на цьому прийнятті.

Вертаючися ще раз до Зустрічі 3-ох Станиць Західньої Канади, то чисельно це представлялося так: 3 Вінніпегу приїхало 45 осіб, з Саскатуну 30, з Сейнт-Полу, Міннеаполіс, ЗДА 6, а решта з Едмонтону: На 1-го липня 1963 р. Команда Зустрічі вислала до Крайової Пластової Старшини в Торонті, Станічної Старшини в Вінніпезі та до Управи Пласт-Приятю в Саскатуні такий чисельний стан Зустрічі:

**Зустріч 3-ох Західних Пластових Станиць:
Вінніпегу, Едмонтону і Саскатуну в Сіба Біч,
Алберта.**

1 липня 1963 р.

Шановні Друзі!

В імені Команди і учасників Зустрічі 3-ох Західних Пластових Станиць у числі 147, пересилаємо Вам наш щирий привіт і наше

**СИЛЬНО, КРАСНО, ОБЕРЕЖНО, БИСТРО!
За Команду Зустрічі:**

Пл. сен. Петро Саварин (Командант), пл. сен. Мирон Стефанів (Бунчужний), ст. пл. Юрій Жеребецький (Писар).

**Twin Cities, Minnesota
16. 7. 1963 р.**

Вельмишановний Друже Сеньйоре,

“Все йде, все минає...” На превеликий жаль минув і табір в Едмонтоні. Лишилися тільки незабутні спогади, та мрії щоби поїхати на подібний табір ще раз. Бо табір насправді був прекрасний.

Та чи міг би він бути інакший як ми вже в Вінніпегу відчули що ми не є тільки гості, але ми є частиною всіх Вас.

Завдяки Вашим старанням ми так гарно провели час серед природи, нав'язали нові знайомства, та навчилися скільки про табірництво.

За це все ми Вам дуже дякуємо. Сподіваємося що як тут Пласт стане на ноги то Ви завітаєте до нас.

**С К О В !
С Л А В А У К Р А Ї Н І !**

Тарас Михалевич, Оля Михалевич, Оля Остапчук, Олесь Бринь, Надя Бринь
Дня 18, липня, 1963 р.

214 Авен. М. Савт,
Саскатун, Саскачеван.
До Вп. п. Петра Саварина
в Едмонтоні, Алберта.
Слава Ієсусу Христу!

Високоповажаний і Дорогий Друже!

Від нас всіх, молоді і батьків, передаю Вам щире і сердечне

Спасибі за всі Ваші труди в організуванні цьогорічних пластових таборів. Уважаю, що ми використали їх в сто відсотках. Молодь дуже вдоволена, а за ними теж і родичі. Ще раз дуже дякую...

Здоровлю щиро і вітаю нашим

С К О Б !

Ваш о. В. Івашко

Очевидно цей звіт не вчислює новацького табору із 41 новацтвом та новацькими виховниками, яких було 7. Отже разом було 195 пластунів на тій Зустрічі, а крім того таких, що тільки перебували на таборі кілька днів. Разом понад 200 пластунів пластувало на оселі в Сіба Біч в днях 29 червня — 13 липня 1963 р. Що пластові табори і Зустріч удалися, погляньмо на деякі листи-подяки, що надійшли в липні до Едмонтону на руки Станичного пл. сен. Петра Саварина:

Вінніпег, 18 липня, 1963 р.

Іванна Качор

Вінніпег, Манітоба.

До пл. сен. П. Саварина

в Едмонтоні, Альберта

Високоповажаний Друже Станичний!

Перш за все хочу Вас повідомити, що ми всі щасливо приїхали до Вінніпегу і на закінчення мого “урядування”, як опікунки жіночих частин з Вінніпегу, пересилаю Вам цією дорогою від себе особисто і від нашої Станиці щирю подяку за Вашу гостинність і за те все, що Ви зробили, щоб наша перша пластова зустріч у Едмонтоні випала якнайкраще. Зокрема дякую Вам за зорганізування прогульки в гори, яка залишила в наших вінніпезьких “степовиків” якнайкраще вражіння і багато гарних споминів...

С К О Б !

Іванна Качор

Вінніпег, 22 липня 1963 р.

Дорогий Друже!

...Вчора в Українським Парку мав я першу нагоду стрінути батьків тої молоді, що побувала в Вас. Всі вони, спираючись на розповідях дітей, були дуже вдоволені з удакої імпрези і всі підчеркали, що діти були захоплені табором у горах і що довго будуть жити споминами про нього. Думаю, що Вам особисто й всім Вашим друзям, що вложили стільки труду в цілу ту справу, буде приємно прийняти це признання тим більше, що приходить воно від вінніпезьких, децю може й вибагливих батьків...

С К О Б !

Роман Сенчук

На 5 серпня і 8 та 24-го вересня минуло 15 років, як із

гуртка юначок “Дніпрової Чайки” в числі 4 (Марта Батицька, Ольга Микитів, Марія Росляк і Зоряна Яворська, а потім незадовго долучилися до них ще Таїса Туркевич та Надія Татчин) та старшопластунських стеж і гуртка юнаків “Карпатські Орли”, що разом начислювали може 15-20 членів, постала Станиця в Едмонтоні під проводом першого Станичного пл. сен. Івана Пшоняка. На 24 вересня видано перший наказ ініціативного Пластового Гуртка в Едмонтоні. (Про все це диви “Пласт в Едмонтоні в роках 1948-1958” пл. сен. Олександра Роїка сторінки: 12-37) у “Шляхом 10-річчя”.

Найновіший стан Станиці представляється чисельно так: Жіночий кіш — 71, з того старших пластунок — 12, юначок — 27, що гуртуються в 3-ох гуртках: “Чайка” (9), “Волошки” (7) і “Калина” (11). Гніздо новачок має 32 новачки в 4-ох роях: “Фіялки”, “Чорнобривки”, “Грибочки” і “Метелики”.

Чоловічий кіш має 76 членів, з того старших пластунів — 11, юнаків — 25, що працюють у 3-ох Гуртках: “Вовки”, “Орли” та “Леви”. Новацьке гніздо числить 40 новаків у 4-ох роях. Осередок Сеніорів начислює 23 члени. Провід Осередка такий: Осередкова — пл. сен. Надія Цинцар, заступник і писар — пл. сен. Віра Кунда, скарбник — пл. сен. Михайло Наконечний і член управи — пл. сен. Михайло Хом’як. Загальний стан Станиці на 24-го вересня 1963 року в п’ятнадцяту річницю існування Едмонтонської Станиці мав 170 членів.

Виконавши чесно свої обов’язки перед нашою далекою Батьківщиною-Україною, новою батьківщиною-Канадою та Всевишнім упродовж минулих 15 років в Едмонтоні, Пласт вступає з чистим сумлінням у своє друге 15-річчя і голосить знову слова великого українського патріота-духовника і письменника о. Андрія Труха, ЧСВВ, що пластові провідники завжди змагатимуть до того, щоб про українських дітей, вихованих у Пласті, говорили: “...вони в релігії — найщиріші, в патріотизмі — найсердечніші, а в організації — найсправніші”.

Про автора та його щирість, бажаю, щоб читачі сказали словами великого римського критика Марка Аврелія, що він так написав цей нарис, як він цього вимагав: “Пиши кожну книжку так, як би вона була останньою в житті, так, щоб не було в ній лукавства, самолюбства і щоб не подиктована вона була незадоволенням зі своєї власної долі”. Іншої мети в автора не було, а якщо знайдуться якісь неточності, неясності, то прошу вибачити, бо “помилатися — це річ людська”.

Едмонтон, 24 вересня 1963 р.

Пл. сен. Олександр Роїк.

Пласт-Прият і допомога у вихованні молоді

Пласт-Прият має два завдання супроти Пласту: матеріальну піддержку, яка безумовно є важним фактором в існуванні кожної організації, але видається мені ще важнішим бути дорадником у справах виховання наших дітей. З першого вив'язуємось на сто відсотків, що видно при підсумці праці за минулих п'ять років. Ціла низка успішних імпрез, ремонт табору, тощо, йде на рахунок поодиноких управ, очолюваних ось такими особами: інж. Я. Кривоніс (1959 р.), інж. В. Горбай (1960 р.), п. Григорій Барабаш (1961-1962 рр.), п. Гр. Йопик (1963 р.). Комітет пань очолювала п-і Галина Блаванька (1959, 1960, 1961, 1962 рр.), а тепер очолює п-і Альбіна Гришук.

Але тому, що нам, як приятелям Пласту, в повному розумінні того слова, прислуговує теж право допомагати в вихованні нашої молоді, не цураючись навіть конструктивної критики, — я хотіла б зупинитись на цьому другому завданні, а саме дорадника в виховних справах. Маю на думці формування світосприймання в нашої молоді, над яким саме треба дуже наполегливо працювати. Правда, знайти правильний підхід у вихованні зовсім нелегко. Адже ж довкруги нас примани матеріалістичного світу з необхідними негативними впливами і песимістам серед нас могло б здаватись, що хочемо плисти проти течії. Як саме виростити ідеалістів серед матеріалістичного оточення, не йдучи дорогою повного відокремлення, можна часто почути, але, на жаль, повної розв'язки цього наболілого питання ще нікому не вдалось подати. Ніхто хіба не буде заперечувати, що нам потрібно ідеалістів і то, чим більше, тим краще, бо від їхньої праці залежатиме у великій мірі, яким шляхом повернеться доля всім нам, такої дорогої, нашої Батьківщини. Як усім нам відомо — на західно-українських землях — бастионами свідомого своїх завдань українства були: церкви і школи враз із нашими, всеціло відданими справі виховання молоді, педагогами. Вони ж бз формували національне обличчя нашого покоління. Тут, у розсіянні, у вільному світі, ми надто розсіянні і роздріблені, але ще грізнішим є те, що нам усім загрожує небезпека духового зубожіння при надбанні щораз то більше матеріальних дібр. І саме тому не можемо з байдужністю, виправдуючись недостатчею часу, якого таки справді ненадто нам достає, придивлятись, як душі нашої молоді заростають чужими бур'янами. Чужомовна школа, шкільні посібники, преса і радіо та врешті й телевізія йдуть в розріз із нашим поняттям про прищеплення національної свідомости та лю-

бови до рідного. Правда, що є між нами мужні одиниці, які докладають усіх зусиль, щоб спростувати викривлені факти та ширити правдиві інформації — але це, немов, краплина води в океані. Знову ж наші оо. парохи, рідні школи, Курси Українознавства ім. І. Франка, диспонують тільки кількома годинами в тиждні і на жаль дуже часто легковажною поставою самих учнів. Ах, шя легковажна постава! І звідчіля воча береться? На мою думку — це зовсім природне явище. Молодий ум не спроможний думати категоріями дорослої людини, ним треба зручно кермувати: вміло, по простій лінії і безупинно. Якщо виховник не має ясної цілі, дитина скоро це відчує, а далі знеохочується і байдужніє. І хіба цьому знеохоченні треба в якійсь мірі приписати відсутність нашої молоді в громадському житті. А як же є в самому Пласті? Є активний сеніорат і юнацтво — але де ж старше пластуство, завтрішні сеніори, де вони заправляються до праці над нашим нарибком? Невже ж би їхні виховники забули їм дещо защепити? І де ж також наша молодь об'єднана в інших молодечих організаціях? Де передусім наша академічна молодь, яка чейже завтра повинна стати провідною верствою? Невже ж успішне закінчення студій та здобуття становища є вже всім?

Цілком певно, що людина без морально-релігійного, національно-суспільного і політичного світогляду і ясної цілі в житті, свідомо чи несвідомо зливається з оточенням — отже асимілюється і пропадає для нас, часто назавжди.

Пл. сен. Василь Кунда

ПЛАСТОВИЙ ДІМ В ЕДМОНТОНІ

“Що ми робимо для себе — вмирає з нами,
Що ми робимо для других — живе вічно”.

Пластовий гурток в Едмонтоні оснований 5 серпня 1948 р. Гурток зростає дуже скоро і вже в 1951 р., Пластова Станиця начислявала 139 членів. У наступних роках, аж до 1963 р. чисельний стан Станиці затримався на цьому самому рівні, себто майже 150 членів, в тому приблизно 120 молоді.

Зі зростом членства виринула перед пластовою організацією низка проблем, з яких найважливішими були: справа виховників і приміщення. Першу проблему пощастило Пластові розв'язати задовільно завдяки жертвенній праці випробуваної і досвідченої групи сеніорів, які не тільки видержали на своїх стійках, але зуміли виховати нові молоді сили і вклю-

чити їх у виховну працю молоді. Друга справа приміщення вимагала довшого планування і ждала своєї розв'язки.

В 10-ті роковини заснування Пласту в Едмонтоні, Пластова Станиця, в порозумінні з Пласт-Приятю, рішила здійснити плян придбання дому для потреб Пласту. На спільному засіданні 3 грудня 1958 р., при співучасті ширшого гурту громадянства, вибрано членів Комітету до якого ввійшли:

Ширший Комітет: В. Бажанський, І. Біденчук, п-і Г. Блавацька, Г. Братків, о. Б. Ганушевський, Ю. Гаморак, о. Є. Дмитрук, В. Доброліж, д-р М. Залеський, А. Жмурко, ін. Я. Іванусів, проф. І. Кейван, І. Ісаїв, інж. М. Когут, інж. В. Мацьків, д-р С. Манастирський, М. Наконечний, О. Прийма, п-і М. Савчикевич, д-р М. Снігурович, о. В. Тарнавський, д-р К. Триліх, В. Усик, М. Фіялка, дипл. екон. І. Хома, М. Хом'як, Н. Юсипчук, д-р І. Ярема.

Діловий Комітет: інж. В. Кунда — голова, Г. Барабаш — заступник, Є. Штендера — секретар, інж. М. Бойко — фінансовий секретар, інж. Я. Кривоніс — скарбник, п-і М. Савчикевич, адв. П. Саварин, В. Янда — члени.

Провірна Комісія: І. Боцюрків, О. Климкович і д-р М. Росляк. Пізніше кооптовано до Ділового Комітету голову Пласт-Приятю інж. Василя Горбая і від Курсів Українознавства п. Г. Йопика, інж. М. Когута і п. Г. Порохівника.

Завданням Ділового Комітету було зібрати фонди та розглянути всі можливості придбання відповідного дому. Останнє завдання не було легке, бо не знаючи якими фондами комітет буде розпоряджатися, тяжко було скласти конкретні плани. Комітет обмірковував можливість будови нового дому самостійно або спільно з деякими організаціями чи теж купно вживаного дому. Будова нового дому самостійно була дуже приманливою, але одночасно найкоштовнішою. Пропозиції будувати спільно з іншими організаціями не могли зреалізовані, бо Український Народний Дім не посунувся далі поза дискусії, а Українське Національне Об'єднання, що засадничо прихильно поставилося до тих плянів, приймаючи Пласт як співвласника дому, не було ще в тому часі фінансово приготоване до нової будови.

Тому найбільш реальною рзв'язкою було купно вживаного дому, хоч найти відповідний дім було доволі важко. Щойно в серпні 1960 р. п. Г. Йопик піднайшов дім, що міг відповідати потребам Пласту. Цей дім положений в осередку міста, близько парку, мурований, двоповерховий, має 9 кімнат і підходив на сходинах малих гуртків, в яких зосереджується вся виховна праця. Ціна дому \$15,500 з тим, що \$8,000 треба було заплатити готівкою. Справа вимагала негайної акції, тому п. І. Стадник, як тодішній станичний, купив його і передав Комітетові.

Ото ж уся діяльність Комітету зосередилася на збірці

фондів: Станиця і Курси Українознавства передали всю свою касову готівку до розпорядимости Комітету, а пластуни сеніори оподаткували себе по 100 дол. і цю суму в більшості зложили впродовж кількох днів. Тому Комітет мав до розпорядимости \$6,000, а суму \$2,000, як завдаток, позичив п. Г. Йошик. Дня 9 вересня 1960 р. Комітет скликав нараду громадянства, на якій всі приявні одобрили купно дому і заявили свою готовість підтримати збіркову акцію морально і матеріяльно.

Справу купна дому громадянство прийняло з захопленням; сеніори, члени Пласт-Прияту і громадяни, які не мали своїх дітей у Пласті жертвували свою працю при відновленні дому та складали свої пожертви. Для ілюстрації настрів дозволю собі подати один приклад: п. Іван Бойко, не маючи своїх дітей в Пласті, пожертвував 100 дол. на дім і при тому просив пробачити йому, що не міг влатити їх скорше ніж місяць по проголошенні збірки. Таких прикладів було більше.

Але ентузіязм проминув і наплив пожертв змалів. Наші симпатиками, які постійно піддержують Пласт, склали свої пожертви, а інших тяжко було спонукати до пожертв. Тому Комітет був змушений шукати жертводавців поза Едмонтоном. З приємністю мушу сказати, що на наші листи відгукнулися деякі Пластові Станиці і значна частина громадян пересилаючи нам грошеві датки. Вкінці по п'ятьох роках підготовної праці і по трьох роках інтенсивної збіркової акції, Комітет успішно закінчив свою працю, передаючи виплачений дім Пластові.

Від Ділового Комітету хочу подякувати всім нашим прихильникам, які якнебудь причинилися до придбання Пластового Дому. Передусім дякуємо Владикам обох наших Церков, Преосвященному Кир Нілеві і ВПреосвященному Кир Андрієві за прихильне ставлення до нашої праці та моральну і матеріяльну піддержку. Дякуємо Пластовим Станицям, які хоч далеко віддалені від Едмонтону, помогли нам своїми жертвами і засвідчили дружбу і єдність Пластової Організації. В дальшу чергу ми вдячні позамісцевим жертводавцям, які піддержали нас з чисто патріотичних почувань, не маючи надії, щоб їх діти могли користати з доміжки в Едмонтоні. Вкінці з признанням хотіли б ми відмітити поміч наших приятелів в Едмонтоні, які на кожний наш заклик впродовж 15 років існування Пласту, ніколи не відмовили своєї помочі. Їхне число велике і тяжко мені всіх поіменно вчислити на цьому місці. Їхні імена в списку жертводавців.

Передаючи Дім Пластовій Організації як дарунок від українського громадянства ми віримо, що пластова молодь не розчарує і не розвіє покладених на неї надій та використає його для виховування здорового молодого покоління на потіху батьків, Української Церкви й українського народу.

Привітання

До Пластової Станиці в Едмонтоні.

Хвальна Старшино! Дорога Молоде!

З приводу придбання і відкриття Пластового Дому вашої Станиці пересилаю щирі GRATULACIJE від Крайової Пластової Старшини. Це четверта з черги власна домівка пластової організації в Канаді. Придбання власного дому треба уважати не лише тільки матеріальним здобутком Станиці, але також великим організаційним досягненням та доказом правильної виховної праці.

Саме приміщення для пластової молоді — це щось більше ніж постійне місце засідань, нарад, сходинок, збірок чи навіть імпрез. Власна домівка — це серце пластового життя дотичного пластового осередку. Молодь повинна полюбити свою домівку і радо в ній перебувати. Там вона повинна знайти дружню атмосферу пластової родини. Звернім увагу на такі речі: Вдержання порядку і чистоти внутрі і назовні; Відповідні написи; Декорації і прикраси; Для кожної пластової частини мусить “знайтися” місце на стіні; Постійні дижури і догідний плян користування; Таблиця оголошень; Відповідне влаштування і умеблювання; Бібліотека і збірка інших виховних посібників та матеріалів; Склад речей для гор і забав, спортового і таборового приладдя; Збірки й архів; Стінна газетка і світлини; Куток української культури і мистецтва; Книга відвідин, хроніка, інформатор; Місце на ручні роботи і пластові вмілості; Призначення поодиноких кімнат та їх назви. Всі ті проекти належно підготувати і поступово, відповідно до місцевих спроможностей, ввести в життя. Вміле користування власною домівкою напевно причиниться до покращання організаційної і виховної ділянок пластової праці.

Хочу подати також кілька вісток про старання й успіхи придбання першого пластового дому в Торонті. Участь в тому ділі едмонтонської Станиці була значна. Вперше порушено цю справу в “Пластовому Віснику” за липень 1949 р. Вже тоді було ясным, що осідком крайового пластового проводу буде Торонто. Тому і сама акція придбання дому була спрямована в те місто. В тому домі мали знайти приміщення молодь Торонта і також Крайова Пластова Старшина. Пластова Станиця в Торонті, при дуже пожвавленім зацікавленні місцевого Пластприятю, почала енергійні старання. З огляду на ширше розуміння Пластового Дому в Торонті, як осередку всього пластового руху в Канаді, уповноважений Головної Пластової Старшини на Канаду, пл. сен. о. Вол.

Івашко назначив “Комітет Фонду Придбання Пластового Дому в Канаді”. З ініціативи уповноваженого, було зорганізовано всеканадійський “Великий Пластовий Базар”, що приніс \$1,322.70. З розпродажі базарових книжечок Едмонтон придбав \$ 218.70 і заняв друге місце по Торонті. На підставі “правильника змагань” того базару, перше місце між пластовими з’єднаннями зайняла стежа уладу старших пластунок “Перші Стежі” з Едмонтону. Всі членкині стежі одержали почесну назву “Княжих Дружинниць” і шатро на 3 особи.

В Торонті придбано просторий дім при вулиці Блур. В ньому приміщені пластові частини найбільшої в Канаді Пластової Станиці і ним користується також Крайова Пластова Старшина. Придбали вже пластові доми Станиці у Вінніпезі і Монреалі. Тепер на чергу прийшов Едмонтон. Хоч скромний пластовий дім едмонтонської Пластової Станиці, то все ж таки це добрий початок. Він напевно заповнить ті недоліки, що існували з приводу недостачі свого власного приміщення.

пл. сен. Володимир Івашко, заступник голови КПС.

Саскатун, 22 вересня 1963 р.

пл. сен. Василь Кунда

Пл. сен. Олександр Роїк.

ОСЕРЕДОК ПРАЦІ СЕНІОРІВ В ЕДМОНТОНІ

(1956-1963)

Осередок Праці Сеніорів існує в Едмонтоні з самих початків існування Станиці. Він уже існував у 1949-му році, бо в статті автора “Пласт в Едмонтоні в роках 1948-1958” на стор. 19. (Гляди “Шляхом 10-річчя”) говориться, що тоді: “Повстав теж Осередок Сеніорів з 8 осіб під проводом сен. інж. Романа Голода”. По його виїзді до Торонта в 1952-му році Осередком опікувався та був його офіційним зв’язковим пл. сен. інж. Ярослав Іванусів аж до 1956-го року, коли то Осередок офіційно зорганізувався в окрему одиницю з особою управою та статутом. Щоб пригадати цю подію, поміщуємо без змін перший протокол Осередка:

Протокол ч. 1.

Із сходин пластунів-сеніорів, котрі відбулися в дні 27 лютого 1956-го року в пластовій домівці в присутності 8 сеніорів: о. Богдан Ганушевський, п-і Ольга Манастирська, п-і Софія Климкович, інж. Ярослав Іванусів, Мирон Стефанів, о. Володимир Тарнавський, інж. Степан Жмуркевич і Олександр Роїк.

Ціль сходин:

Створення Осередку Праці Пластунів-Сеніорів в Едмонтоні, бо на терені Алберти перебуває під сучасну пору 13 глас-тунів-сеніорів неоформлених в жодний Осередок.

1. Сходини відкрив пл. сен. інж. Ярослав Іванусів і прочитав правильник сеніорів, на підставі якого має утворитися новий та збільшений Осередок УПС-ту.

У своєму звіті за минулу діяльність пластунів-сеніорів в Едмонтоні, він згадав, що сеніори тягнули пластову працю в Едмонтоні відколи існує Пласт. У звіті діяльності за 1955 рік Станичний Іван Стадник старається відновити співпрацю в Пласті й поза Пластом із суспільно-громадськими організаціями в Едмонтоні. Станична Старшина хоче перевірити себе й більше закতিзуватися в найближчому часі.

2. Справа виховників є болючою в Пласті.

3. Пласт-Прият дещо дезорганізований під сучасну пору і потребує оновлення-відновлення в праці. З тих причин Станиця покрила всі кошти ПластПрияту та покривала їх у минулих двох роках. Загальні Збори Пласт-Прияту відбудуться на 11 березня 1956-го року.

4. Дальшим завданням Сеніорату — це бути стимулятором творчого життя в Пласті в Едмонтоні. Пласт бере участь у святі Чупринки на 4-го березня і дає свою радіоавдицію присвячену його пам'яті.

5. Нова управа Осередка складатиметься з трьох осіб: провідника Осередку, чи Осередкового, його заступника та писаря.

Першою кандидатурою був пл. сен. інж. Ярослав Іванусів, другою пл. сен. інж. Степан Жмуркевич на Осередкового. Заступником була кандидатура пл. сен. п-і Софії Климкович. Вони всі троє відмовилися з огляду на неможливість обняття цих постів, бо всі троє або виїзджають поза Едмонтон (пл. сен. Ярослав Іванусів), або переходять на різні зміни гри праці (пл. сен. Степан Жмуркевич). Пл. сен. Софія Климкович не може, бо вчитиме дітей в УНО в біжучому році. Збір сеніорів вибрав позаочно Осередковим пл. сен. інж. Василя Кунду з Форт Саскачевану, а пл. сен. інж. Степан Жмуркевич мав цей вибір — рішення сеніорів — його офіційно передати.

6. Представником до КУК-у від Пласту поруч пл. сен. Василя Кунди вибрано також пл. сен. Степана Жмуркевича.

7. Сходини закрав пл. сен. Ярослав Іванусів гластовим привітом С К О Б !

Едмонтон, 27 лютого 1956 р.

Предсідник: пл. сен. Ярослав Іванусів, писар сходин: пл. сен. Ол. Роїк

29 квітня 1957-го року відбулися перші річні загальні Збори Осередку УПС в Едмонтоні в пластовій домівці в присутності 9 сеніорів. На предсідника Зборів вибрано пл. сен. Петра Саварина, секретарем пл. сен. Олександра Роїка. Зі звіту писаря Осередку довідуємося, що в ньому є зареєстрованих 15 сеніорів. Половина з них приходить на сходи, працює активно в Станиці й Осередку УПС, а друга половина ні. У звіттовому році від 27 лютого 1956 р. до 29 квітня 1957 р. відбулося 4 схолин. До Осередку прийшло 5 листів, які покладено на сходи, або листовно, 29 квітня 1956-го р. вибрано в Осередку Раду Чести з 3-ох сеніорів: о. Володимир Тарнавський, інж. Ярослав Скрипник і інж. Ярослав Іванусів. В дискусії порушено справу суспільно-громадської праці сеніорів поза Осередком і Станицею та її доцільности. Всі дискусанти прийшли до переконання, що праця, наприклад, о. Богдана Ганушевського в Ту Гилсі, Алберта, є такою корисною, як і в Пласті. Він далі сповняє обов'язки діловода морського пластування в Булаві Головного Булавного Пластунів, утримує тісний зв'язок з КПС в Торонті, а рівночасно вчить дітей української мови в середніх школах Ту Гилсу, Гейрі Гилу і підготував спільний Шевченківський концерт з православною українською громадою в Ту Гилсі, а чистий прибуток вислав на фонд видання "Життя в Пласті". Значить праця пластуна - сеньйора є всюди обильною. З інших справ порушено відновлення видання "Станичних Вістей" та справи виховників у Пласті. До нової управи Осередка вибрано: пл. сен. Мирон Стефанів — Осередковий, заступник — пл. сен. Василь Кунда і писар — пл. сен. Олександр Роїк.

Другі з черги річні збори Осередку відбулися 10 листопада 1958-го року в пластовій домівці в присутності 15 пластунів-сеніорів. На предсідника Ради Осередку УПС вибрано пл. сен. о. Володимира Тарнавського, а секретарем пл. сен. Михайла Наконечного. Зі звіту Осередкового пл. сен. Мирона Стефанова видно, що Осередок начислює 18 активних членів. Хоч Осередок не провадив окремої праці, проте поодинокі сеніори працювали як волонтери в Станиці. Старанням Осередку уладжено базар, який приніс 350 дол. приходу для Станиці. Інших конкретних звітів не було. В дискусії забрав слово Станичний пл. сен. Василь Кунда і поінформував присутніх, що справу набуття пластової домівки вже зрушено з місця. Незадовго відбудуться збори батьків і Ширшого Комітету, з чого буде оформлений Діловий Комітет, який зачне працю, проте Станиця вирішила при розгляді різних можливостей насамперед збирати фонди. На цю ціль Станиця мусить організувати коляду, забави, вечірки та інші імпрези, щоб у той спосіб призбирати фонди на початок. Крім цього є в плані видати "Пластову Одноднівку", якою теж розпочнеться праця Комітету. На пропозицію пл. сен. Ярослава Іва-

нусева Провід Осередка УПС вирішить справу відновлення “Станичних Вістей” у порозумінні із Станичною Старшиною. На жаль тієї справи не зреалізовано та не відновлено більше видавання “Станичних Вістей”. На черговий рік 1959 управу Осередку УПС вибрано в такому складі: пл. сен. Михайло Наконечний — Осередковий, заступник Осередкового — пл. сен. Ольга Саварин і писар — пл. сен. Ольга Шевчук.

Треті Загальні Збори Осередка УПС відбулися 29-го жовтня 1959 р. під церквою св. Юрія Переможця в присутності 14 пластунів-сеньйорів. Предсідником Зборів вибрано пл. сен. Ярослава Иванусева, а секретарем пл. сен. Олександра Роїка. Число членства зросло до 21 члена. У звітovому році Осередок відбув 4 сходи, одержав 2 листи і вислав 2. Сеніори робили дві забави: Пластовий Маланчин Вечір 10-го січня 1959 р. в “Ювілейній Авдиторії”. Цією забавою зайнявся Комітет у складі сеніорів: Софія Климкович, Надія Цинцар, Олександр Роїк, Марія Дитиняк, Іван Стадник, Оксана Прокоп і провід Осередка. За буфет відповідала пл. сен. Софія Климкович. Друга забава “Падуть листочки” відбулася в залі УНО дня 7-го вересня 1959 р. 29 вересня пл. сен. Софія Климкович дала реферат про гетьмана Мазепу. Сеніори ходили 5 разів колядувати: три рази на новий календар, а два рази на старий. Пл. сен. Михайло Наконечний і пл. сен. Петро Саварин взяли участь у Пластовій Конференції в Вінніпезі під час Шостого Конгресу КУК-у під проводом голови КПС пл. сен. Цьопи Паліїв. Крім цього пл. сен. Михайло Наконечний зreferував про Крайовий З’їзд в Торонті, який відбувся там у грудні 1959 р.

Найбільшим зовнішнім виступом Осередку Сеніорів у 1959-му році — це була дитяча забава-костюмівка 4-го жовтня в залі УНДому. “Забаву можна назвати вповні успішною. Програма була гарна і змістовна. Крім танців і забав була виставлена оперета М. Лисенка “Коза-Дерева” гуртом юначок “Волошки”, яку підготувала кошова пл. сен. Марія Дитиняк. Прекрасні декорації на залю і маски для дієвих осіб в “Козі-Дерезі”, роботи пл. сен. Ольги Манастирської, надали забаві своєрідної казкової атмосфери. Число присутніх на забаві (яких 180 дітей і 170 старших) вказує на те, що таких імпрез нам потрібно більше”.

Про зміни в проводі Осередку Сеніорів під час звітovого року говорила Осередкова пл. сен. Ольга Саварин, яка сказала, що на минулих зборах Осередка вона була вибрана тільки заступницею Осередкового пл. сен. Михайла Наконечного, але внаслідок того, що на 6-го лютого 1959-го року Осередкового вибрано Станичним, він застеріг собі, що не зможе виконувати обидвох функцій рівночасно. На бажання загалу сеніорату пл. сен. Ольга Саварин виконувала функції Осередкового від 6-го лютого до 29 жовтня 1959 р.

На черговий рік 1960-ий вибрано управу Осередку в такому складі: пл. сен. Ольга Саварин — Осередкова, пл. сен. Ольга Шевчук — заступниця, пл. сен. Михайло Наконечний — писар.

Четверті Загальні Збори Осередку відбулися 29-го листопада 1960-го року в пластовій домівці в присутності 14 сеніорів. На предсідника Зборів вибрано пл. сен. Петра Саварина, а секретарем пл. сен. Тараса Слабого. У звітovому році Осередок відбув 7 сходин. Із загального звіту всіх діловиків Осередка видно, що праця була пожвавлена. Осередок дав дві забави для дорослих і одну для дітей: “Новорічну забаву” на 13 січня в Норвуд Ліджен Гол, що принесла 465 дол. чистого приходу. Найбільше попрацювали для неї і розпродали квитків сеніори: Ольга Манастирська, Софія Климкович і Ольга й Петро Саварин. Звіт з коляди дав пл. сен. Ярослав Іванусів, що відповідав за неї і сказав, що заколядовано 740 дол. Друга забава — весняна відбулася 23-го травня 1960-го року, знову в Норвуд Ліджен Гол. За буфет відповідав Пласт-Прият, а за цілу забаву пл. сен. Ольга Саварин, провідник Осередка. Дитяча забава відбулася 5-го червня 1960 р. в залі УНЮ. За програмки відповідала Ольга Манастирська, що також підготувала й виставила на сцені сценку “Лісове царство”.

Цей рік був теж багатий в гутірки. 10 листопада 1959 р. пл. сен. Михайло Наконечний перевів гутірку про ступені в Сеніораті, а на закінчення її вибрано Комісію Трьох у складі: пл. сен. керівництва Ярослав Іванусів — голова, пл. сен. довір'я Софія Климкович — член і пл. сен. довір'я Михайло Наконечний — писар, що пізніше стала Радою Чести (Довір'я) в Осередку Сеніорів в Едмонтоні. Чергова гутірка відбулася на 8-го грудня 1959-го року на тему “Сеніори в громадському житті”, що її дав пл. сен. Михайло Наконечний. Гутірку про Пластовий З'їзд у Торонті перевів пл. сен. Ярослав Іванусів на 8-го березня 1960 р., де брав особисту участь. Як першу гутірку на тему виховання молоді знову дав пл. сен. Ярослав Іванусів у дні 27-го квітня 1960-го р., що вирішено їх продовжувати і в майбутньому на ці теми. На черзі була гутірка пл. сен. Петра Саварина на тему виховання молоді в дні 31-го травня 1960 р. При кінці вересня 1960 р. сеніори влаштували чайок з нагоди відкриття пластового дому і при цій нагоді уряджено вечірку для пл. сен. Олександра Роїка та його нареченої й передано їм дарунок від Сеніорату з нагоди його недалекого вінчання (на 8-го жовтня 1960 р.), на яке були запрошені майже всі сеніори. Гутірку на тему “Виховання і навчання молоді” перевів пл. сен. Михайло Хом'як на 28-го жовтня 1960 р., подаючи вступні відомості про дві педагогічні школи: прогресивну та традиціоналістів, що було вступною гутіркою до циклю дальших гутірок на тему виховання.

На закінчення Зборів вибрано провід Осередка в складі: пл. сен. Ольга Саварин — Осередкова, пл. сен. Тарас Слабий

— заступник Осередкової, а писарем — пл. сен. Михайло Наконечний.

П'яті Загальні Річні Збори Осередку відбулися 6-го березня 1962-го року в пластовій домівці у присутності 13 сеніорів. Предсідником Зборів вибрано пл. сен. Ярослава Іванусева, а секретарем — пл. сен. Марію Татчин.

Загальний звіт про річну працю Осередка дала Осередкова пл. сен. Ольга Саварин. З її звіту видно, що праця в Осередку проходила легко й успішно. Сходини відбувались раз на місяць, на котрих перепроваджено 4 гутірки на виховні теми та 2 про Шевченка. Гутірки на виховні теми відбулися в такому порядку: “Проблема українського виховання” 3-го лютого 1961 р. — пл. сен. о. Володимир Тарнавський; “Виховання і навчання української мови”, I-ша частина — пл. сен. Михайло Хом'як на 25-го квітня 1961 р.; II-га частина гутірки про “Виховання і навчання української молоді” відбулася 27-го вересня 1961-го року, яку знову перевів пл. сен. Михайло Хом'як. Останню гутірку на виховні теми, хоч іншу своїм змістом, перевела Осередкова пл. сен. Ольга Саварин 7 лютого 1962-го р. п. н. “Сеніорський Кодекс”, над якою розвинулася широка й цікава дискусія. Першу гутірку з нагоди Шевченківського року перевів пл. сен. Петро Саварин у дні 28-го березня 1961-го року на основі “Історії Русів”, в якій указав як то московські царі приманювали дарунками українських гетьманів, а пізніше як їх карали за найменші не послухи. У наслідок цього були тільки один вибір для гетьманів: служити цареві, або прийняти кару. Все було вже в занепаді. Одинокий Шевченко зумів своїм талантом змінити вдачу українців і увільнити їх від “холуйства”, як це він і зробив. Другу гутірку на Шевченківські теми провела пл. сен. Ореста Родинюк 22-го листопада 1961-го року п. н. “Листування Шевченка” на основі повних творів Шевченка, видання Денисюка. Крім гутірок Осередок помагав кошам у підготовці до Ювілейної Зустрічі в Вінніпезі, а пл. сен. Михайло Хом'як написав історію про перший період Пласту на рідних землях у роках 1911-1914, яку видано у формі “Одnodнівки”. З ініціятиви Осередку Сеніорів відбувся 17-го вересня 1961 р. перший пластовий фестин в Едмонтоні, у парку “Вікторія” над рікою, що приніс 190 дол. чистого приходу на Пластовий Дім в Едмонтоні і на якому було близько 250 людей. Фестин був різноманітний. Найважлишою частиною програми були мистецькі виступи пластунів, одягнених у пластові однострої, і дівчат — у народних одягах. Жіночий кіш — юначки і старші пластунки — урядили хороводи та вправи до пісень. Гніздо новачок під керівництвом пл. сен. Ольги Манастирської виконало вправу до пісні “Гей, там у Львові”. Пластунки танцювали теж укладений пл. юн. Наталкою Доброліж танок, в якому авторка танцювала сольо. Була також деклямація новачки Ліди Кухаришин. Крім цього інж. Любо-

мир Дитиняк подбав про “колесо щастя”, пл. сен. Софія Климкович з сеніорками урядили льотерію, а сен. Тарас Слабий і п. Дмитро Петрів — “риболовлю”. Пані з Пластприяту подбали про їбуфет. Осередок дав 3 забави для дорослих: дві Новорічні Забави на 13-го січня 1961 р. і 13-го січня 1962 р. та Весняну Забаву на 22-го травня 1961-го року — всі три в Норвуд Ліджен Гол. Дитяча забава відбулася 30-го травня 1961 р. в залі УНДому. За коляду відповідав пл. сен. Ярослав Іванусів із Осередка. Самі сеніори творили 11 груп і заколюдували 746 доларів. Увесь чистий прихід був призначений на Пластовий Дім. Осередок теж адміністрував дві вистави: “Білосніжка” і “Попелюшка”, (про що диви ширше в статті автора: “Пласт в Едмонтоні в роках 1958 - 1963”). Зі звіту писаря і скарбника Осередка пл. сен. Михайла Наконечного видно, що стан Осередка на день Зборів числив 25 сеніорів. Осередок одержав 82 листи, а вислав 59. Відбулося теж 9 сходи і одні річні Загальні Збори і все це є запротоколовано. 14 сеніорів передплачувало “Сеніорську Ватру” безпосередньо від видавництва, а решта через Осередкового скарбника. На фонд Сірого Лева зібрано серед сеніорату 38 доларів. Рада Довір'я Сеніорату, яка складається з голови — пл. сен. кер. Ярослава Іванусева, писаря — пл. сен. довір'я Михайла Наконечного і члена — пл. сен. довір'я Софії Климкович відбула 4 сходи. На підставі її опінії Крайовий Голова УПС в Торонті листами: черга 30/61 і 33/61 надав едмонтонським сеніорам такі ступні: пл. сен. Мотря Дацьків — сеніор-прихильник, сеніори: Марія Дитиняк, Марта Лишак-Цимбаліста, Оксана Прокоп-Крайківська, Ольга Саварин, Олена Стадник, Надія Цинцар, Ольга Шевчук, Ореста Родинюк і Михайло Хом'як — сеніори праці; Ольга Манастирська, Василь Кунда і Петро Саварин — сеніори довір'я. Сеніорки Осередка були співорганізаторами “Семінара для Матерів”, що відбувався тоді в Едмонтоні старанням українських жіночих організацій.

На біжучий рік вибрано нову управу Осередку в складі: пл. сен. Оксана Прокоп — Осередкова, пл. сен. Надія Цинцар — заступник Осередкової, а секретарем і скарбником знову поновно вибрано пл. сен. Михайла Наконечного.

Шості Річні Загальні Збори Осередка відбулися 2-го квітня 1963-го року ввечері в пластовій домівці в присутності 14 пластунів-сеніорів. Предсідником Зборів вибрано пл. сен. кер. Ярослава Іванусева, секретарем пл. сен. Віру Кунду з Форт Саскачевану. У звіттовому році було дві Осередкові: пл. сен. Оксана Крайківська від 6-го березня 1962-го року до 19-го вересня того ж року і пл. сен. Надія Цинцар від 19-го вересня до 2-го квітня 1963-го року. Перша з них зрезигнувала з посту Осередкової на 19-го вересня через тимчасовий виїзд з Едмонтону, а її заступник пл. сен. Надія Цинцар перебрала її місце офіційно того ж самого дня. Зі звіту Осередкової

видно, що Осередок начислював у той час 24 члени: з того було 2-ох сеніорів керівництва, 5 сеніорів довір'я, 14 сеніорів праці та 3 сеніори прихильники. Осередок відбував правильно щомісячні сходи (за виїмком липня і серпня), на яких були виголошені гутірки на різні теми. Хронологічний порядок гутірок був такий:

1. "Подорож по пластових осередках" — пл. сен. кер. Ярослав Іванусів, що особисто відвідав пластові осередки в Торонті, Дітройті та в Чикаго — 11-го квітня 1962-го року;
2. "Виховання новацтва — одне з головних завдань сеніорів" — пл. сен. Тарас Слабий — 16-го травня 1962-го року;
3. "Трагічна доля Людмили Старицької-Черняхівської" — кандидатка в сеніори прихильники Іванна Березовська — 11-го червня 1962-го року;
4. "У великому рейді — УПА" — пл. сен. Оксана Крайківська — 21-го серпня 1962-го року;
5. "Українські письменники 1917-1933 років" — пл. сен. Марія Татчин — 19-го вересня 1962-го року;
6. "Пластові мандрівні табори" — пл. сен. Віра Кунда — 23-го жовтня 1962-го року;
7. "Творчість Тодося Осьмачки" — пл. сен. Ольга Саварин — 20-го листопада 1962-го року;
8. "Малярська діяльність і спадщина Олени Кульчицької" — пл. сен. Надія Цинцар — 30-го січня 1963 року;
9. "Микола Лисенко" — пл. сен. Марія Дитиняк — 12-го березня 1963 року.

Щодо пластових імпрез-підприємств влаштованих Осередком в звітovому році, то Пластова Маланка відбулася на 12-го січня 1963-го року в Норвуд Ліджен Гол, яка принесла 150 дол. чистого приходу на Пластовий Дім в Едмонтоні, за що відповідала пл. сен. Ольга Манастирська. Другою такою імпрезою був Весняний Чай і Базар у Гадсон Бей Авдиторії, який відкрила п-і Ірена Павликовська на 29-го травня 1962-го року, що також приніс 60 дол. на Пластовий Дім. Коляду zorganizував пл. сен. Ярослав Іванусів, що принесла \$1,303.50 прибутку. Ходило 24 групи колядників. Всі гроші передано на Пластовий Дім. Хоч були енергійні старання, щоб знову влаштувати Пластовий фестин, одначе погода перешкодила була в Станиці. Виховниками були: пл. сен. Петро Саварин — станичний, пл. сен. Марія Дитиняк — кошова і провідниця кадри виховниць та виховниця одного гуртка юначок, пл. сен. Ольга Манастирська — гніздова, пл. сен. Марія Татчин — виховниця гуртка юначок, пл. сен. Тарас Слабий — гніздовий, пл. сен. Мирон Стефанів — кошовий і виховник двох гуртків юнаків. Члени Осередка плянували та перевели літній табір

у Сіба Біч (Марія Дитиняк, Мирон Стефанів — кошові; Ольга Манастирська і Ольга Саварин — командантки; о. Богдан Ганушевський і Мирон Стефанів — команданти; Петро Саварин — адміністрація та інтендатура). Пл. сен. Василь Кунда очолював Комітет Придбання Пластового Дому та репрезентував Пласт у едмонтонському відділі КУК-у. Пл. сен. Мирон Стефанів брав участь у Ювілейній Зустрічі на Вовчій Тропі коло Нью Йорку з нагоди 50-річчя Пласту, що відбулася у вересні 1962-го року. Крім пластової праці сеніори вели виховну працю в громадському житті, наприклад: пл. сен. Софія Климкович провадила дві Рідні Школи, о. Володимир Тарнавський і о. Богдан Ганушевський були парохами, сеніори — Михайло Хом'як і Петро Саварин — викладали на Курсах Українознавства, а пл. сен. Олександр Роїк був головою Українського Студентського Академічного Товариства "Зарево" при університеті в Едмонтоні в роках 1962/1963. Членкині Осередку були співорганізаторами виховного семінара для матерів, на яким пл. сен. Софія Климкович виголосила реферат "Національне виховання дитини", а пл. сен. Віра Кунда "Співпраця дому зі школою". Крім цих семінарів сеніорки: Марія Дитиняк і Віра Кунда були делегатками на семінар "Доброї Волі" від Пласту. Запланована Зустріч 3-ох Станиць Західної Канади в Едмонтоні в липні 1963-го року була головним предметом дискусії, про що реферувала пл. сен. Марія Дитиняк, що була й головним ініціатором цієї зустрічі. Вона закінчила заклик, щоб сеніори включились у підготовку її на сходах у дні 20-го листопада 1962-го року та щоб зайнялись адміністрацією Зустрічі. В жовтні Осередок дав вечірку в честь кол. Станичного Пласту в Едмонтоні д-ра Любомира Романова з нагоди закінчення його докторських студій, а в листопаді привітав пл. сен. Мотрю Дацьків з родиною в її власній хаті. Осередок також був включився в допомогову акцію "Сарсель", що її започаткувала КПС в Торонті. Зі звіту писаря-скарбника пл. сен. Михайла Наконечного довідуємося, що Осередок одержав 17 листів, вислав 20 і у звітному році було 9 місячних сходин та одні річні збори. Все це було запропоновано. На пропозицію Номінаційної Комісії в складі сеніорів: Василя Кунди, Ольги Манастирської і Михайла Хом'яка вибрано нову управу Осередку на 1963-ій рік у такому складі: пл. сен. Надія Цинцар — Осередкова, пл. сен. Віра Кунда — заступниця і писар, пл. сен. Михайло Наконечний — скарбник і член управи — пл. сен. Михайло Хом'як. Тут треба ще додати, що в звітному році Крайовий Голова УПС в Торонті перевів з кандидатів в сеніори-прихильники: Іванну Березовську, Віру Кунду та Зоряну Климкович.

По закінченні річних зборів Осередок підготував знову забаву для дітей, як і щороку, бо це дає дітям нагоду не тільки побавитися, а й плекати українські звичаї та традиції у пісні, гайках тощо. Ця забава відбулася 28-го квітня 1963

року в залі УНДому посполудні в присутності понад 300 дітей з усіх українських шкіл та дитячих садків Едмонтону. “Май же всі діти були у вишиваних одягах — чи то в сукеночках, чи в народних одягах — так що заля була схожа на квітник” — як писали про це “Українські Вісті” у дописі “Понад 300 дітей на пластовій дитячій забаві”. У першій частині програми діти вивели такі гаївки: “Іде, іде Зельман”, “Огірочки”, “Соловейку, пташку-пташку”, “Де ти ідеш, Іванчику”, “Ми кривого танцю йдемо”, “Жучок”, а крім того були ще хоро-води: “Вітай, весно!”, “Весна уже, весна іде!”.

Удругій частині були забави: “Подоляночка”, “Царівна” та інші. Господарем забави була пл. сен. Ольга Манастирська, а за забаву вілості відповідала Осередкова пл. сен. Надія Цинцар. На чергових сходинах Осередку 7-го травня 1963-го року пл. сен. Мотря Дацьків прочитала гутірку на тему “Анна Ярославна і що про неї пишуть чужі історики” з цікавою та живою дискусією. Осередок одержав був від КПС з Торонта велику кількість збіркових ліст на 11-те Світове Джемборі в Греції 1963 р. на яке зібрано 118 долярів та переслано їх до КПС в Торонті до 15-го травня 1963 р. На сходинах Осередка 4-го вересня 1963-го року пл. сен. Михайло Наконечний дав гутірку про “Участь українських пластунів у скавтових Джемборі, які дотепер відбулися і наше правне положення”. З його гутірки видно, що всіх Джемборі відбулося дотепер 11. Перше з них було в Олімпії коло Лондону в 1920-му році з участю 30 тисяч скавтів з усього світу. Тоді засновано Міжнародню Скавтову Конференцію, Міжнародній Скавтовий Комітет та Міжнародне Скавтове Бюро, які є світовим проводом Скавтового Руху. Тоді теж започатковано видавання “Джемборі” — органу Міжнароднього Скавтового Бюра. Українські пластуни вперше взяли участь в 3-му Джемборі в 1929-му році в Аров-парку в Англії, а опісля в 4-му в Геделе в Мадярщині в 1933-му р. Починаючи від 6-го Джемборі в 1947-му році в Моасон, Франція, українські пластуни добилися визнання їх “де факто” членами Міжнародного Скавтового Бюра і брали участь в таких Джемборі: 7-ому в Бад Ішль в 1951-ім році, 9-ім у Сутгон Парку в Англії в 1957-му році. На останніх сходинах Осередка, які входять ще в обсяг цього історичного нарису та які відбулися 29-го жовтня 1963-го року, пл. сен. о. Володимир Тарнавський говорив про “Вселенськість Української Церкви”. З цієї гутірки відомо, що Українська Церква ніколи офіційно не поривала зв’язків з Апостольською Столицею. Якщо на митрополичому престолі в Києві сидів український митрополит, то зв’язки з Апостольською Столицею були тісніші. Якщо митрополитом був грек з походження, то тоді ці зв’язки врівалися та віддалялися.

На закінчення цієї статті-нарису треба сказати, що Осередок Пластунів-Сеніорів в Едмонтоні, це справді споена й працьовита пластова одиниця в Станиці, що є тим” стимулято-

ром творчого життя в Пласті в Едмонтоні, як про це сказано було на перших наново основуючих сходинах 27-го лютого 1956-го року, — тобто вона є тим, чим і хотіла бути від самих початків існування. Жодна праця в Пласті і поза Пластом і Станицею не є чужою Осередкові Сеніорів. Чи то відкриття забави на 21-го травня 1956-го року з приводу смерти чоловіка активної пластунки Ольги Ясінської, бл. п. Богдана Ясінського який помер не 8-го квітня 1956-го року, чи вислання квітів до лічниць хворому сеніорові-сеніорці, чи справлення вечірки для тих сеніорів, котрі вже набули свої хати. Все це було на тямці, зроблено й виконано. Навіть у вересні-жовтні 1963-го року Осередок улаштував вечірки для сеніорів пл. сен. Надії Цинцар і Станичного Петра Саварина з нагоди набуття ними своїх власних хат. Якщо навіть і комусь із сеніорів про щось призабуто, то треба погодитися з фактом, що людина не є завжди досконалою, вона помиляється і забуває, але не з власної вини, а в наслідок того, що вона є тільки людиною.

Тому що в пластовому вжитку тепер одні пишуть “сеньйор”, а другі “сеніор”, я зобов’язаний вияснити тут свою позицію та пояснити чому дотримуюсь тільки слова “сеніор”, а не “сеньйор”:

“На основі постанов харківської правописної конференції в 1929 р. видало Державне Видавництво України в Києві 1931 р. “Правописний словник”, де подано “сеньйор”. Такий правопис цього слова подано в перевиданому “Правописному словнику” Г. Голоскевича, Нью-Йорк 1955 р. В другому доповненому виданні словника з 1931 р., зредагованому проф. Олександром Панейком на основі консультацій проф. д-ра Василя Сімовича (“Правописний словник”, Львів 1941 р.), подано “сеніор”. Цю зміну в правописі чи, як проф. Сімович називає — корективну, вирішено прийняти з огляду на структуру української мови. Відомо, що на правописній конференції в Харкові правопис слів, головню чужого походження, часто достосовувано до російського правопису. Але тут виринає ще й інше питання: Коли вживаємо слова “сеньйор”, маємо на думці звичайного еспанського фєвдала, а не людину старшу віком чи урядом або стажем. Тому вважаємо за вказане прийняти два правописання: “сеньйор” — еспанський пан, фєвдал, джентельмен; “сеніор” — старша віком або урядом людина. Тут маємо на думці старшого віком пластуна. В такий спосіб українська мова матиме два слова на два різні поняття”.

(Із статті: “Нарешті: Сеніор” — “Сеніорська Ватра” — Орган Українського Пластового Сеніорату — Число: 4/26, Дітройт, 1962, стор. 27).

На закінчення і цієї моєї статті я зобов’язаний признатися, що вона матиме недоліки і що не згадано багатьох, які

теж причинилися до зросту Осередку Пластунів-Сеніорів в Едмонтоні. Одначе придержуюсь засад ідеолога і основоположника Пласту д-ра Олександра Тисовського та його гасла, яке зобов'язує всіх пластунів у всьому світі: "Не ти, не я, — а ми", я почуваюсь оправданим. Хоч Пласт виховує індивідуально в гуртках і кладе натиск на індивідуальність, проте "виписувати заслуги одиниць — річ зайва. Навіть найменший новак має свої заслуги, якщо впевнено і свідомо виконує все по-пластовому. Він причинюється до культури української нації" (О. Т.).

КОМІТЕТ ДЛЯ ПРИДБАННЯ ПЛАСТОВОГО ДОМУ

Зіставлення прибутків і розходів

від 30 серпня 1960 року до 5 вересня 1963 року

Приходи

Добровільні датки Приятелів Пласту	\$ 11,973.00
Очепжано від Пластової Станиці	5,669.94
Винайм гаражу	50.00
Разом	\$ 17,692.94

Розходи

Пластовий Дім	\$ 15,500.00
Легальні кошти заупу дому	278.75
Асекурація	137.46
Відновлення і направа дому	1,023.19
Відсотки	727.56
Канцелярйні відсотки	25.98
Разом	\$ 17,692.94

За управу Комітету: Василь Кунда — голова, Мих. Бойко — фінансовий секретар.

За Контрольну Комісію: Д-р Мих. Росляк, Остап Климкович.

Жертводавці на Пластовий дім

Преосв. Владика Ніл Саварин	\$ 450 00
Високопреосв. Андрій Метюк	\$ 100 00
Купси Українознавства ім. Івана Франка	\$ 600 00
Пласт-Прият	\$ 100 00
Пластова Станиця — Саскатун	\$ 100 00
Пластова Станиця — Торонто	\$ 100 00
Українське Національне Об'єднання	\$ 100 00
"Українські Вісті" — тижневик	\$ 100 00
Апонюк Євген і Катерина	\$ 100 00
Авонець Осип і Ольга	\$ 100 00
Барабаш Григорій й Ірина	\$ 152 00
Бойко Іван і Анна	\$ 100 00
Бойко Михайло й Ольга	\$ 200 00
Боцюрків д-р Богдан і Віра	\$ 100 00
Брик д-р Володимир	\$ 100 00
Варениця д-р Мирослав й Ірина	\$ 100 00
Вацке Франц і Ляріса	\$ 100 00
Гавреляк Василь і Параскевія	\$ 100 00
Горбай Володимир й Ірина	\$ 100 00
Дитиняк Любомир і Марія	\$ 100 00
Дмитрук о. Євген і Неоніля	\$ 100 00
Доброліж Вадим і Валентина	\$ 100 00

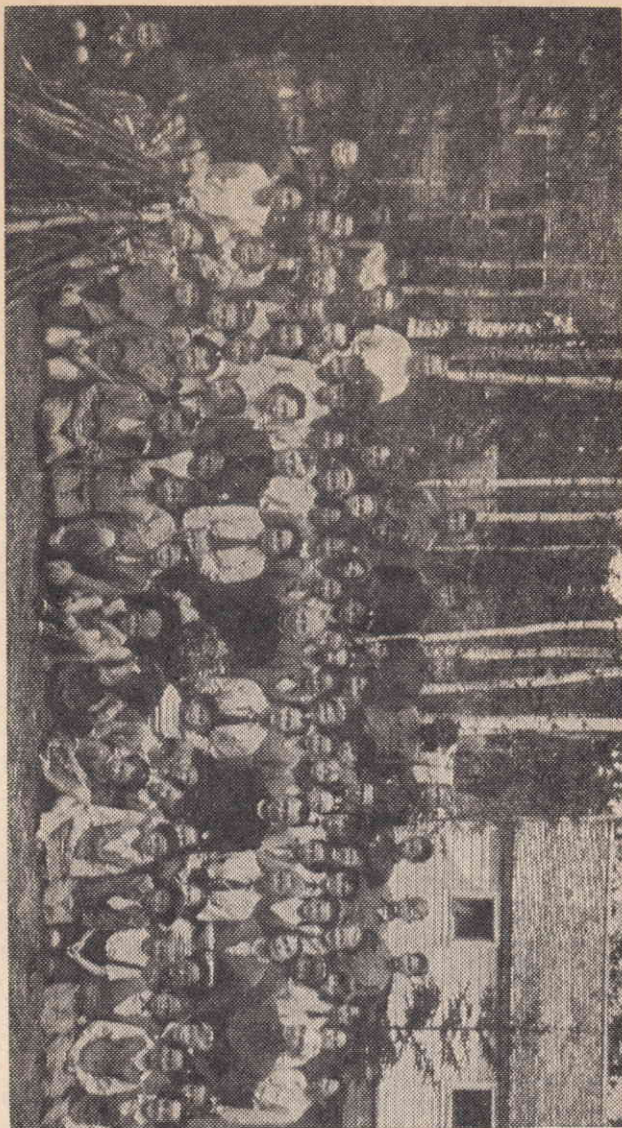
Іванець д-р Василь і Параскевія	\$ 100.00
Іванусів Ярослав й Іванна	\$ 100.00
Івашко о. Володимир	\$ 100.00
Ізьо Юліян і Ольга	\$ 100.00
Ільків Іван і Павлина	\$ 100.00
Ісаїв Іван і Ольга	\$ 100.00
Йопик Григорій і Степанія	\$ 150.00
Залеський д-р Микола й Анна	\$ 100.00
Кейван Іван і д-р Марія	\$ 100.00
Климкович Остап і Софія	\$ 100.00
Ковальський о. Юрій	\$ 110.00
Крайківська Оксана	\$ 100.00
Кривоніс Ярослав і Зеновія	\$ 100.00
Кривор Володимир	\$ 100.00
Кунда Василь і Віра	\$ 300.00
Кухаришин Іван і Степанія	\$ 100.00
о. Мітнат Василь Лаба	\$ 217.00
Лишак Марта Марія	\$ 100.00
Манастирський д-р Степан і Ольга	\$ 100.00
Мандрик Степан і Ольга	\$ 100.00
Мартинків Мирон і Марта	\$ 100.00
Мартинюк д-р Антін і Вікторія	\$ 100.00
Мапків Володимир і Богданна	\$ 106.00
Наконечний Михайло	\$ 100.00
Нінювський Петро і Надія	\$ 125.00
Олійник Роман і Магдалина	\$ 100.00
Олійник Богдан	\$ 100.00
Пристаєцький Осип і Олена	\$ 100.00
Родинюк д-р Дмитро й Ореста	\$ 100.00
Романків д-р Любомир	\$ 100.00
Росляк Ярослав	\$ 100.00
Саварин Петро і Ольга	\$ 200.00
Савка Євгенія	\$ 100.00
Савчикевич-Демчук Марія	\$ 100.00
Середа Василь і Степан	\$ 100.00
Снігурович д-р Мелетій і Льота	\$ 100.00
Солонюк Віктор	\$ 100.00
Стадник Іван і Олена	\$ 100.00
Стар — агенція	\$ 100.00
Стефанів Борис і Степанія	\$ 100.00
Стефанів Мирон і Тамара	\$ 100.00
Стефаник Юрій і Олена	\$ 100.00
Суховерський д-р Микола й Ірина	\$ 100.00
Татчин Марія	\$ 100.00
Татчин Ярослав і Анна	\$ 100.00
Тодорук Петро і Марія	\$ 100.00
Триліх д-р Корнило й Ірина	\$ 100.00
Трильовський Богдан і Софія	\$ 100.00
Усик Володимир і Анна	\$ 100.00

Федун Лев і Анна	\$ 100.00
Фляк Микола і Марія	\$ 100.00
Форемський Петро й Анна	\$ 125.00
Хом'як Михайло й Олександра	\$ 100.00
Швед Теофіль і Віра	\$ 100.00
Шкоропад Степан і Євдокія	\$ 100.00
Штендера Євген і Любов	\$ 100.00
Ярема д-р Іван і Анна	\$ 100.00
Юсипчук Микола й Корнелія	\$ 115.00
Базюк Стефанія	\$ 55.00
Венгринюк Іван	\$ 50.00
Гошовський Осиг	\$ 50.00
Гуглевич Ярослав	\$ 50.00
Дринич Роман	\$ 50.00
Дибюк Р.	\$ 75.00
Кукурба Казимир	\$ 50.00
Курило д-р Петро	\$ 50.00
Муринка Дмитро	\$ 50.00
Онуферко д-р Ярослав	\$ 50.00
Слабий Тарас	\$ 50.00
Федуник о. Ярослав	\$ 50.00
Фербей Дмитро	\$ 50.00
Цимбалістий Любомир	\$ 50.00
Цинцар Орест	\$ 50.00
Червак Дмитро й Ева	\$ 50.00
Байрак д-р Любослав	\$ 30.00
Воцюрків Іларій	\$ 30.00
Кривоніс Ярослав і Зеновія	\$ 30.00
Ганушевський о. Богдан	\$ 25.00
Гілл С.	\$ 25.00
Горбай Василь	\$ 25.00
Грищук Я. і А.	\$ 25.00
Грох Л.	\$ 25.00
Грох Степан	\$ 25.00
Дікур Іван	\$ 25.00
Дроздовська Соломія	\$ 25.00
Камінський о. Євген	\$ 25.00
Когут Михайло	\$ 30.00
Миськів Н.	\$ 25.00
Петрів Дмитро	\$ 30.00
Порохівник Григорій	\$ 25.00
Прокоп Іван	\$ 25.00
Прокоп Зенон	\$ 25.00
Пшоняк Іван	\$ 25.00
Роїк Олександр	\$ 25.00
Романків д-р Іван	\$ 25.00
Сацьків Р.	\$ 25.00
Ткачук М.	\$ 25.00
Фіялка Микола	\$ 25.00

Янда Володимир	25.00
Янда Дмитро	25.00
Пластова Станиця — Вінніпег	25.00
Черненко Юрій	25.00
Чорновол Надія	40.00
Балабан Іван	10.00
Бажанський Володимир	20.00
Березовський Р.	20.00
Блавацький Венедикт	20.00
Блавацький Михайло	10.00
Борушак Г.	19.00
Волошин о. В.	20.00
Василевський С.	10.00
Войтів Т.	10.00
Дрогомирецький Еміль	10.00
Качур о. Петро	10.00
Кордибан М.	10.00
Куць Ч.	10.00
Кузьмак Константин	10.00
Литвинець Р.	20.00
Лаврин	10.00
Лукомський П.	20.00
Мацьків д-р Т.	10.00
Максимюк Степан	20.00
Мазурок Осип	10.00
Наконечний о. Омелян	10.00
Павликовська Ірина	20.00
Пріць Микола	10.00
Росляк д-р Михайло	10.00
Рошак Р.	10.00
Стангрет о. К.	10.00
Тарнавський о. Володимир	20.00
Шевчук Іван	20.00
Жан о. Йосафат, ЧСВВ	20.00
Янда Д.	10.00
Чопей о. Василь	10.00
Черкавський о. Іван	10.00
Руденський Т. Ст. Кетерінс	9.00
Берлад М. і Д.	15.00
Біденчук Іван	5.00
Братків Г.	5.00
Ковалик М.	5.00
Москалик О.	5.00
Мойсюк о. Петро	5.00
Похмурний І.	5.00
Порохнюк Н.	5.00
Пухир С.	10.00
Рошак І.	5.00
Жмуркевич С.	5.00

Чорнодоля Юрій	\$ 5.00
Пластова Станиця — Монреаль	\$ 4.00
Дрібні датки і святочні побажання	\$ 301.00
Разом	\$ 11,973.00

Юнацький і новачківський табір, 1962 р.

МОДЕРНИЙ РЕСТОРАН У СЕРЕДМІСТІ ЕДМОНТОНУ

RIVIERA RESTAURANT

10064 – 100 St. EDMONTON, ALTA.

Phone: GA 4-2382

напроти готелю Мекдоналд

Власник І. ТИМЧИШИН

Поручає Шановному Громадянству Едмонтону й околиці
смачні страви та перекуску в кожній порі дня.

Українська книгарня

10348 — 101 St EDMONTON, ALTA. GA 2-4255

Поручає українські книжки й часописи, грамофонні пластинки (рекорди), святочні картки, стінні та книжкові календарі, образи і т. п.

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі, бізнеси, довги, "liabilities", здоров'я, життя... ШВИДКО — ДЕШЕВО — СОВІСНО. 10% і більше опусту на будинки та бізнеси.

Телефонуйте, заходьте або пишіть:

PETRIW INSURANCE SERVICES

GR 7-1805
103 Insurance Bldg.

EDMONTON, ALTA.

422-4325

(opposite Hudson's Bay Co.)

Українська висилкова
фірма посилок в Україну

Overseas European Trading

9753 Jasper Ave.
Edmonton, Alberta

Bus. Ph. GA 4-6860

Res. HO 6-5198

М. ЛАВРИН, управитель

KARPATIA HOTEL

Restaurant & Dining
Lounge

10266 - 97 St. EDMONTON

Phones: Rest. GA 4-1213
Hotel GA 4-1806

Orest Photo Studios and Cameras

Specialists in Wedding
Photography

8733 - 118th Avenue
Edmonton, Alberta

Phone GR 9-3171

H. Barabash, Manager

Читайте пластові журнали

ГОТУЙСЬ

журнал для новаків

Plast INC, 140-2 Second Ave.
New York 3, N. Y.

ЮНАК

журнал для юнаків

Plast, 2199 Bloor St. West
Toronto 9, Ont.

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі, бизнеси
від вогню, грабежі, особисту від-
повідальність (liabilities), морге-
джові довги, рівнож асекурації.
життєва хворобова, від випадку та
шпитальна.

10% знижки

на будинки, хатні речі й особисту
відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency

11602 - 93 Street

Tel.: GR 4-2509

Edmonton, Alberta

— 424-0915

ЗМІСТ

Молодечі організації й Українознавство — Р. Б.	ст. 3
Виховники молоді — пл. сен. Ольга Манастирська	ст. 5
Юність (Присвята Пластові) — Олександра Черненко . . .	ст. 7
Перед новими перспективами — пл. сен. Роман Сенчук . . .	ст. 8
Пласт в Едмонтоні в роках 1958-1963 — пл. сен. Ол. Роїк . . .	ст. 12
Пласт-Прият і допомога у вихованні молоді — Ляриса Вацке	ст. 38
Пластовий Дім в Едмонтоні — пл. сен. Василь Кунда	ст. 39
Привітання — пл. сен. Володимир Івашко	ст. 42
Осередок Праці сеніорів в Едмонтоні — пл. сен. Ол. Роїк . . .	ст. 43
Зіставлення Прибутків і Розходів	ст. 55

ПОМІЧЕНІ ПОХИВКИ. Стор. 56, рядок 13 надруковано: Кривоніс
Ярослав і Зеновія; має бути: Ковалюк Микола і д-р Святослава.
В списку жертводавців пропущено: мгр. Ол. Масляник — 15 дол.
Прохасмо пробачення за ці похибки.
